

VÝROČNÍ ZPRÁVA

MĚSTSKÉ KNIHOVNY NÁCHOD

2020

VÝROČNÍ ZPRÁVA

MĚSTSKÉ KNIHOVNY NÁCHOD

2020

ZPRACOVALY:

Mgr. Ivana Votavová – ředitelka knihovny

Bc. Adéla Vlachová – vedoucí oddělení regionálních funkcí

Štěpánka Štelcigová – ekonomka

GRAFICKÉ ZPRACOVÁNÍ:

Bc. Iva Herzogová

OBSAH

Základní informace o organizaci.....	5
Úvod.....	7
Přehled činností knihovny.....	10
Činnost knihovny v roce 2020.....	11
Knihovní fond.....	12
Uživatelé knihovny.....	14
Služby knihovny.....	14
Výpůjční služby.....	14
Online služby.....	18
Informační služby.....	18
Meziknihovní výpůjční služba.....	19
Kulturní a vzdělávací akce.....	19
Přehled kulturních a vzdělávacích akcí pro dospělé.....	20
Přehled kulturních a vzdělávacích akcí pro děti a mládež.....	29
Další služby knihovny.....	36
Regionální funkce knihovny.....	37
Síť obsluhovaných knihoven.....	38
Hodnocení finančního zajištění regionálních funkcí.....	38
Hodnocení personálního zajištění regionálních funkcí.....	39
Výsledky činnosti dle standardů a priorit daných krajskou knihovnou.....	39
Souhrnné zhodnocení regionálních služeb za rok 2020.....	43
Správní a dozorčí rada.....	44
Hospodaření knihovny v roce 2020.....	45
Účetní závěrka.....	46
Rozvaha.....	47
Výkaz zisku a ztráty.....	51
Příloha k účetní závěrce.....	53
Přehled výnosů a nákladů za rok 2020.....	59
Závěr.....	60

ZÁKLADNÍ INFORMACE O ORGANIZACI

ZÁKLADNÍ INFORMACE O ORGANIZACI

MĚSTSKÁ KNIHOVNA NÁCHOD, O. P. S.

KAMENICE 105, 547 01 NÁCHOD

ŘEDITELKA KNIHOVNY: MGR. IVANA VOTAVOVÁ

REGISTRACE PRÁVNÍ SUBJEKTIVITY

KRAJSKÝ SOUD V HRADCI KRÁLOVÉ, REJSTŘÍK O. P. S., ODDÍL O.,

VLOŽKA 2 ZE DNE 1. 2. 1996

IČO: 64829812

ZŘIZOVATEL KNIHOVNY

MĚSTO NÁCHOD, MASARYKOVO NÁMĚSTÍ 40

547 01 NÁCHOD

E-MAIL: KNIHOVNA@MKNACHOD.CZ

TELEFON: 491 423 338

MOBIL: 778 487 459

WEB: WWW.MKNACHOD.CZ

VÝPŮJČNÍ DOBA KNIHOVNY

	ODDĚLENÍ PRO DOSPĚLÉ, INTERNET	ODDĚLENÍ PRO DĚTI	STUDOVNA – ČÍTÁRNA
PONDĚLÍ	9:00 - 17:00	12:00 - 17:00	9:00 - 17:00
ÚTERÝ	9:00 - 18:00	12:00 - 17:00	9:00 - 18:00
STŘEDA	9:00 - 18:00	12:00 - 17:00	9:00 - 18:00
ČTVRTEK	9:00 - 18:00	12:00 - 17:00	9:00 - 18:00
PÁTEK	9:00 - 17:00	12:00 - 17:00	9:00 - 17:00
SOBOTA	9:00 - 11:00	ZAVŘENO	9:00 - 11:00
NEDĚLE	ZAVŘENO	ZAVŘENO	ZAVŘENO

ÚVOD

ÚVOD

Rok 2020 byl pro knihovnu, stejně tak jako pro celý svět, výjimečný. Přinesl pandemii koronaviru a tím i omezení normálního života, tedy samozřejmě i naší práce. Knihovna byla dvakrát zcela uzavřená, dva měsíce jsme dávali knihy do karantény, dvakrát pracovala v režimu výdejního okénka. Po většinu roku byly uzavřeny části oddělení, kde se mohli lidé shromažďovat, a to studovna a hrací koutek pro děti. Události uplynulého roku zastavily a zvrátily stálý rozvoj knihovny. Až na pár výjimek znemožnily pořádat akce a věnovat se komunitní práci, snížily počet čtenářů, návštěvníků i výpůjček. Přesto covidový rok přinesl nové možnosti a podněty. Například před knihovnou stojí od poloviny prosince bibliobox, do kterého můžete bezkontaktně vrátet půjčené knihy.

Co jsme tedy v roce 2020 stihli? S českými a polskými seniory jsme se vydali na procházku po stopách Dannyho Smiřického a výlet do Ratibořic. Knihovnický dramatický kroužek *Za oponou knihovna* nastudoval představení *Úžasná žena Božena Němcová* a zahrál ho pro naše seniory zapojené do projektu *Přeshraniční mezigenerační integrace* i pro pro náhodskou veřejnost. Stihli jsme uskutečnit tři setkání v rámci projektu *Bookstart*, který s knížkami a knihovnou seznamuje nejmenší děti. V létě jsme zorganizovali tradiční Náchodské flerování, tedy rukodělný jarmark s bohatým doprovodným programem. Knihovna se také zúčastnila Náchodských Kuronských slavností.

Fungovali jsme i online. Na jaře jsme natočili a odvysílali pro naše čtenáře a příznivce pozdrav patrona dětského oddělení Miloše Kratochvíla spolu s jeho básníckými. Pro děti jsme například uspořádali soutěž *Devatero otázek* a z knihovny zazněl i předvánoční koncert skupiny *Malina Brothers*. V přímém přenosu ho shlédlo více než 2 000 lidí.

Protože všichni trávíme až příliš mnoho času před obrazovkami počítačů a televizí, namísto dalších online akcí jsme vytvořili procházku s knihovnou do přírody: *Les plný příběhů*. Osvědčila se, a proto v této aktivitě budeme i nadále pokračovat.

Lockdown samozřejmě znamená také to, že jsme měli a máme čas na věci, na které ho jindy moc nezbývá, jako čištění skladů, vyřazování knih, kompletování fondu. Po těchto činnostech bude následovat revize celého fondu. Také jsme se věnovali činnosti, která pro nás byla – jako pro tolik dalších lidí – úplně nová, ale byla zkrátka potřeba – šili jsme roušky pro domovy seniorů, nemocnici i *Kuchařky bez domova*. Ve spolupráci se *Střediskem volného času Děčko* jsme seniorům napekli a poslali vánoční cukroví.

Ani v pandemii ale nezapomínáme na zásadní témata, kterým je potřeba se věnovat. Jsme součástí projektu *Udržitelnost v knihovnách*. Samozřejmostí je pro nás třídění odpadů, před šesti lety jsme s našimi čtenáři vysadili kus lesa a najdete u nás semínkovou knihovnu.

Hlavní jsou pro nás samozřejmě stále knihy. Čtení je jednou z mála aktivit, kterou nám nikdo nemůže zakázat. Aby se k vám dostalo bez ohledu na epidemickou situaci, nabízíme také eVýpůjčky, které umožní číst ve čtečce nebo v telefonu i nejnovější knížky.

Knihovna plnila funkci:

- městské knihovny v Náchodě a v části města Lipí.
- je pověřenou knihovnou pro zajištění výkonu regionálních funkcí na základě zákona č. 257/2001 Sb. (knihovní zákon) v okrese Náchod.
- pro zajištění výkonu regionálních funkcí na základě zákona č. 257/2001 Sb. (knihovní zákon)

PŘEHLED ČINNOSTÍ KNIHOVNY

HLAVNÍ ČINNOSTI KNIHOVNY

- Buduje univerzální knihovní fondy odborné, populárně naučné a krásné literatury a dalších dokumentů a informačních pramenů (periodika, audio, audiovizuální a elektronické dokumenty) se zřetelem k potřebám svých uživatelů.
- Buduje, archivuje a využívá fond regionální literatury a zpřístupňuje ho široké veřejnosti. Shromažďuje, zpracovává, uchovává a poskytuje informace o regionu.
- Buduje interní databáze z univerzálních a speciálních fondů knihovny a využívá externí informační databáze.
- Účastní se budování společných databází a výměny dat s ostatními knihovnami.
- Aktivně propaguje a zpřístupňuje své knihovní fondy individuálním a institucionálním uživatelům svými výpůjčními službami, informačními, bibliografickými, rešeršními a kopírovacími službami v půjčovnách, studovnách a dalších speciálních odděleních.
- Zajišťuje přístup k informacím bez ohledu na místo jejich vzniku, využívá k tomu a uživatelům zpřístupňuje knihovnické a informační zdroje, včetně zdrojů přístupných prostřednictvím sítě internet za předem stanovených podmínek.
- Zpřístupňuje uživatelům knihovní dokumenty i z fondů jiných knihoven prostřednictvím meziknihovní výpůjční služby, a zároveň prostřednictvím této služby zpřístupňuje uživatelům jiných knihoven vlastní fond.
- Na základě smlouvy s Královéhradeckým krajem a Studijní a vědeckou knihovnou v Hradci Králové a v závislosti na výši poskytovaných finančních prostředků plní funkci knihovny pověřené regionální funkcí.

DALŠÍ ČINNOSTI KNIHOVNY

- Pořádá exkurze, besedy, přednášky, výstavy a jiné kulturní a vzdělávací akce podporující hlavní poslání a činnost knihovny.
- Organizuje vzdělávací kurzy pro knihovníky náchodského okresu i širší veřejnost.
- Poskytuje kopírovací služby, Wi-Fi v celé knihovně a 7 počítačových stanic s internetem.
- Nabízí rozvoz knih imobilním čtenářům knihovny.

ČINNOST KNIHOVNY V ROCE 2020

KNIOHOVNÍ FOND

Celkový přírůstek knihovního fondu v roce 2020 byl 5 264 svazků, z toho:

Do fondu MK bylo zakoupeno 2 093 svazků, 64 jich dostala knihovna darem, 120 bylo zapsáno z depozitního fondu a 16 jako náhrada za ztracené knihy.

Do výměnného fondu MK bylo zakoupeno z dotace na regionální činnost 831 svazků, z příspěvků zřizovatelů obecních knihoven na Náchodsku 587 svazků, 89 svazků bylo zapsáno z depozitního fondu. Do výměnného fondu ostatních střediskových knihoven okresu Náchod bylo z dotace na regionální činnost zakoupeno 1 464 svazků.

Celkový úbytek knihovního fondu v roce 2020 byl 8 420, z toho:

Z fondu MK Náchod bylo odepsáno 7 309 svazků, z výměnného fondu MK 641 a z výměnného fondu ostatních střediskových knihoven 420 svazků.

I v roce 2020 byla většina nových knih zakoupena systémem výběru a objednávek z edičních plánů nakladatelství prostřednictvím obchodní agentury OPA Praha, která poskytuje mnohem vyšší rabat než knihkupectví či e-shopy.

V souvislosti s několikerým uzavřením knihovny v důsledku nepříznivé epidemiologické situace, probíhala důkladná údržba a optimalizace fondu a značné množství opotřebovaných, zastaralých a duplikátů svazků bylo vyřazeno. Knihy byly dle potřeby přebaleny a znovu polepeny identifikačními štítky. Knihovna je tak připravena na povinnou revizi knihovního fondu, která proběhne v roce 2021.

STAV FONDU KNIHOVNY K 31. 12. 2020 JE CELKEM 178 759 KNIHOVNÍCH JEDNOTEK

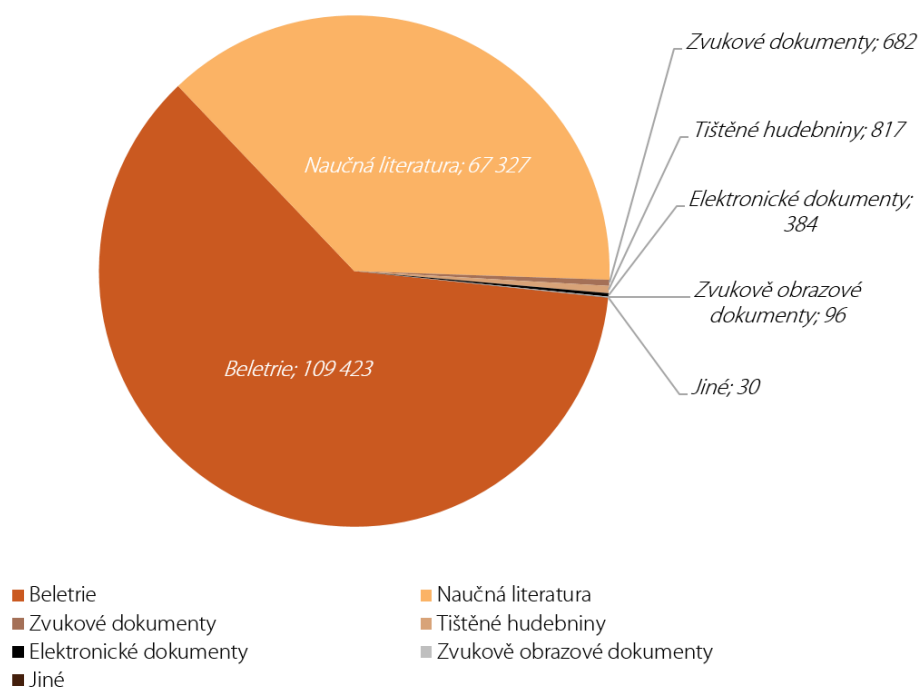
Typ dokumentu	Počet knihovních jednotek
Beletrie	109 423
Naučná literatura	67 327
Zvukové dokumenty	682
Tištěné hudebniny	817
Elektronické dokumenty	384
Zvukově obrazové dokumenty	96
Jiné dokumenty	30

Počet nakupovaných titulů periodik	116
------------------------------------	-----

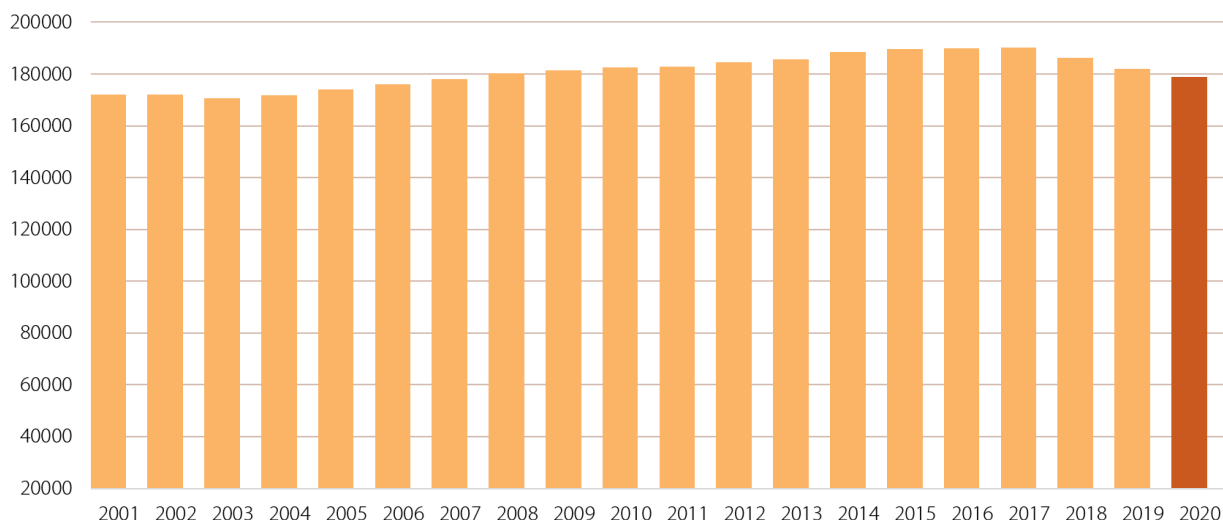
V rámci regionální funkce knihovny je vytvářen elektronický katalog specializovaného fondu regionální literatury, týkající se okresu Náchod (region - monografie a region – články). Také v roce 2020 pokračovala spolupráce se souborným katalogem CASLIN Národní knihovny ČR formou odesílání katalogizačních záznamů pořízených Městskou knihovnou v Náchodě.

Nové přírůstky knihovního fondu byly odborně zpracovány do počítačové báze dat knihovnického systému *Verbis* verze 2.0 a opatřeny čárovým kódem. K vyhledávání slouží elektronický katalog přístupný v knihovně a na webových stránkách knihovny www.mknachod.cz

Složení fondu knihovny v roce 2020

Vývoj stavu knihovního fondu

UŽIVATELÉ KNIHOVNY

K 31. 12. 2020 měla knihovna 2 440 registrovaných čtenářů (a téměř 500 přiznaných spoluuživatelů). Úbytek čtenářů je způsobený tím, že se mnohým z nich nepodařilo zaplatit roční čtenářský poplatek, protože větší část roku byla knihovna částečně nebo úplně uzavřena.

Fyzická návštěvnost půjčoven a studovny byla z důvodu pandemie covidu-19 mnohem nižší. Dosáhla pouze počtu 46 080, virtuální (online služby přes internet) se naopak pochopitelně zvýšila na 35 147.

SLUŽBY KNIHOVNY

VÝPŮJČNÍ SLUŽBY

Čtenáři MK si v roce 2020 vypůjčili 103 775 dokumentů, což je o **34 764 méně** než v roce předchozím. Vzhledem k uzavírání knihovny v době pandemie je tento stav pochopitelný.

V dětském oddělení si mohou zájemci kromě klasických dokumentů vypůjčit i **deskové hry a tematické kufříky**.

Novinkou roku 2019 bylo **půjčování e-knih**. Knihovna platí za každou e-vypůjčku 49 Kč, ale registrovaný čtenář knihovny neplatí nic. V březnu 2020, když došlo k uzavření knihovny z důvodů zhoršené pandemické situace, jsme našim čtenářům umožnili zdarma si měsíčně půjčit až tři e-knihy. Za rok 2020 bylo realizováno **606 elektronických výpůjček knih**. Nejaktivnější čtenáři si vypůjčili za rok 2020 až 23 e-knih.

Typ dokumentu	Počet výpůjček
Beletrie dospělým uživatelům	67 664
Naučná literatura dospělým uživatelům	13 300
Beletrie dětem	9 895
Naučná literatura dětem	2 173
Periodika	8 461
Elektronické dokumenty	1 057
Zvukové dokumenty	861
Zvukově obrazové dokumenty	0
Jiné	364

NEJPŮJČOVANĚJŠÍ KNIHY A ČASOPISY ROKU 2020

ČASOPISY PRO DOSPĚLÉ ČTENÁŘE

1) Reflex	6) Vlasta
2) Burda	7) Víkend DNES
3) Téma	8) Ekonom
4) Svět motorů	9) Týden
5) Týdeník Květy	10) 100+1 Zahraniční zajímavost

KNIHY PRO DOSPĚLÉ ČTENÁŘE

- 1) Bryndza, Robert: Dívka v ledu
- 2) Mornštajnová, Alena: Hana
- 3) Třeštíková, Radka: Bábovky
- 4) Keleová-Vasilková, Táňa: Přítelkyně
- 5) Mornštajnová, Alena: Hotýlek
- 6) Mornštajnová, Alena: Tiché roky
- 7) Bryndza, Robert: Temné hlubiny
- 8) Minier, Bernard: Sestry
- 9) Moyesová, Jojo: Sama sebou
- 10) Hartl, Patrik: Malý pražský erotikon

DOPORUČENÁ ČETBA PRO STUDENTY

- 1) Dyk, Viktor: Krysař
- 2) Orwell, George: Farma zvířat
- 3) Molière: Lakomec
- 4) Poe, Edgar A.: Jáma a kyvadlo
- 5) Hemingway, Ernest: Stařec a moře
- 6) Poe, Edgar A.: Havran
- 7) Shakespeare, William: Romeo a Julie
- 8) Steinbeck, John: O myších a lidech
- 9) Orwell, George: 1984
- 10) Gogol, Nikolaj V.: Revizor

ČASOPISY PRO DĚTSKÉ ČTENÁŘE

1) Čtyřlístek	6) Raketa
2) Pevnost	7) Rozmarýnka
3) 21. století Junior	8) Koně a lidé
4) Časostroj	9) Tečka
5) Mateřídouška	10) Sluníčko

KNIHY PRO DĚTSKÉ ČTENÁŘE

- 1) Matocha, Vojtěch: Prašina
- 2) Matocha, Vojtěch: Prašina – Černý merkurit
- 3) Rowlingová, Joanne K.: Harry Potter a Fénixův řád
- 4) Walliams, David: Pan smradloch
- 5) Kinney, Jeff: Deník malého poseroutky – Zápisky Grega Heffleyho
- 6) Walliams, David: Babička drsňačka
- 7) Lindgrenová, Astrid: Děti z Bullerbynu
- 8) Kratochvíl, Miloš: Pachatelé dobrých skutků – Puntíkáři
- 9) Šrut, Pavel: Lichožrouti
- 10) Braunová, Petra: Ztraceni v čase

DOPORUČENÁ ČETBA PRO DĚTSKÉ ČTENÁŘE

- 1) Petiška, Eduard: Staré řecké báje a pověsti
- 2) Rowlingová, Joanne K.: Harry Potter a Fénixův řád
- 3) Dickens, Charles: Oliver Twist
- 4) Poláček, Karel: Bylo nás pět
- 5) Saint-Exupéry, Antoine de: Malý princ
- 6) Werich, Jan: Fimfárum
- 7) Němcová, Božena: Divá Bára
- 8) Franková, Anne: Deník Anny Frankové
- 9) Vrchlická, Eva: Z oříšku královny Mab
- 10) Defoe, Daniel: Robinson Crusoe

Od června do září je přístupná **letní čítárna** v parčíku za knihovnou.

Ve spolupráci se sportovním zařízením města Náchod knihovna provozuje **dvě knihobudky** na koupališti a v prostoru krytého bazénu.

Rozvoz knih starším nebo nemocným čtenářům byl v roce 2020 velice omezen z důvodů pandemie covidu-19.

Obr. 3 – Vracení knih do biblioboxu

Protože v roce 2020 bylo po většinu měsíců vracení knih a časopisů obtížné nebo úplně nemožné, zakoupila knihovna návratový box na knihy, takzvaný **bibliobox**. Ná kup schválila správní rada knihovny i Rada města Náchoda. Je umístěn před vchodem do knihovny.

Bibliobox je velká ocelová a bytelná schránka na knížky s vnitřním vozíkem, která umožňuje vrátit vy-půjčené knihy a časopisy i když je knihovna momentálně zavřená. To znamená 24 hodin 7 dní v týdnu.

Knihy jsou ukládány do vozíku, který lze lehce vyjmout a přesunout na požadované místo. Jeho konstrukce je promyšlená do detailů: Je vybaven plovoucím dnem na pružinách – při zatížení se postupně posouvá dolů, knihy nedopadají z velké výšky a nedochází tak k jejich poškození. To je výhoda i v opačném případě – při odebírání knih se dno postupně posouvá nahoru, takže knihovník vybírá knihy stále ze stejné hloubky, nemusí se tak nadměrně ohýbat a jeho záda tolik netrpí.

ONLINE SLUŽBY

Téměř jako samozřejmost je u většiny čtenářů přijímána služba automatického zasílání upozornění na končící výpůjční dobu na e-mailovou adresu uživatelů. Také velká část informací o rezervaci knih a upomínek je zasílána elektronicky, což vede k úspoře na poštovním.

K dotazům a žádostem je stále více využívána také komunikace s knihovnou prostřednictvím e-mailu knihovna@mknachod.cz.

Facebookový profil knihovny www.facebook.com/knihovnanachod i několikrát denně upozorňuje na zajímavé akce knihovny, přináší novinky, fotografie a reportáže z akcí a kroužků. Od prosince 2020 má knihovna také svůj účet *knihovna_nachod* na Instagramu.

Tyto i další virtuální služby zvyšují komfort klientů knihovny. Obzvláště v tak těžkém roce, jako byl rok 2020, byla online komunikace se čtenáři velice důležitá a užitečná.

INFORMAČNÍ SLUŽBY

Pracovníci městské knihovny, především informačního úseku ve studovně a čítárně, vyřizovali široké spektrum dotazů a požadavků občanů na informace nejrůznějšího druhu.

K tomu knihovna průběžně vytváří nebo přejímá informační zdroje a poskytuje následující služby:

- prezenční výpůjčky a možnost studia z rozsáhlého fondu slovníků a encyklopedií ze všech oborů lidské činnosti,
- prezenční studium, případně výpůjčky ze specializovaného fondu regionální literatury,
- výpůjčky novin a časopisů,
- informační a referenční služby, zodpovídání ústních a písemných dotazů, exkurze do knihovny spojené s výkladem o službách nebo speciálně zaměřené (pro školy, zájmové skupiny apod.),
- sbírky zákonů ČR (období 1918 – 1936, 1957 – 2012, od té doby volně přístupné na internetu),
- přístup na internet, Wi-Fi připojení,
- kopírování z materiálů knihovny.

K dispozici byly počítačové databáze:

- Česká národní bibliografie (bibliografické záznamy knižní produkce vydané na území ČR od roku 1945, články v českých novinách, časopisech a sbornících od roku 1991, periodika vydaná na území ČR od roku 1990, dizertace a jmenné autority).
- Regionální literatura okresu Náchod (specializovaný fond Městské knihovny Náchod, průběžně analyticky zpracováván do počítačové databáze v systému *Verbis* verze 2.0).

Knihovna poskytuje informace nejen registrovaným čtenářům, ale také zájemcům z řad návštěvníků města, kteří zde vyhledávají fakta o historii, památkách a osobnostech Náchoda i jeho okolí.

MEZIKNIOVNÍ VÝPŮJČNÍ SLUŽBA

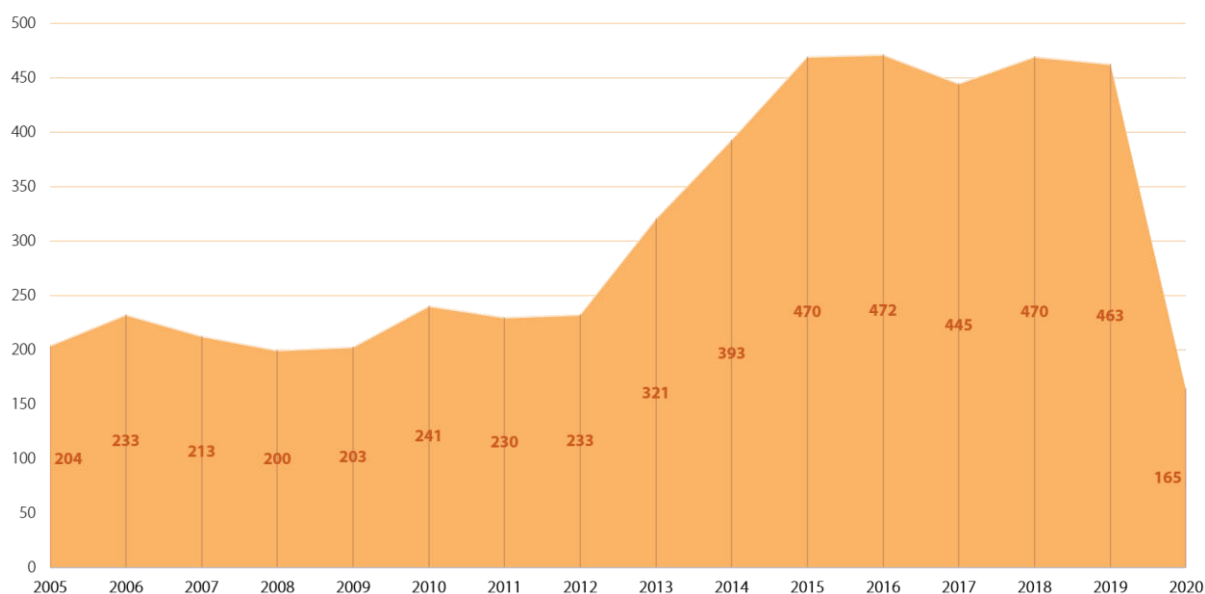
Pro čtenáře náhodské knihovny bylo získáno v roce 2020 meziknihovní výpůjční službou 317 titulů z jiných knihoven na území ČR. Většinou se jednalo o naučnou literaturu, zapůjčenou vědeckými a vysokškolskými knihovnami nebo Národní knihovnou v Praze. Dále bylo 92 knižních titulů z fondu naší knihovny zapůjčeno jiným knihovnám.

KULTURNÍ A VZDĚLÁVACÍ AKCE

Důležitost komunitní funkce knihoven v dnešním přetechizovaném světě jsme si ještě více uvědomili v tomto covidovém roce, kdy nás naši čtenáři a čtenářky potkávali na ulici, poznali nás i pod rouškou a ptali se, kdy už si budou moci sami vybírat knihy, kdy budou moci přijít na univerzitu volného času, na besedu, trénování paměti, angličtinu pro seniory a další akce. Měli jsme toho naplánováno opravdu hodně, ale většina akcí a aktivit se nemohla uskutečnit.

V roce 2020 se mohlo v knihovně uskutečnit 165 kulturních a vzdělávacích akcí pro děti i dospělé. Kulturních a vzdělávacích akcí se zúčastnilo 5 626 dětí a dospělých.

Počet kulturních a vzdělávacích akcí v období 15 let

PŘEHLED KULTURNÍCH A VZDĚLÁVACÍCH AKCÍ PRO DOSPĚLÉ

NÁCHODSKÁ UNIVERZITA VOLNÉHO ČASU

Náchodská univerzita volného času pokračovala 20. a 21. semestrem. Z naplánovaných 28 přednášek a dvou výletů mohlo být uskutečněno pouze 6 přednášek.

USKUTEČNĚNÉ PŘEDNÁŠKY 20. A 21. SEMESTRU UNIVERZITY:

- Radovan Lipus – Šumné stopy na Novém Zélandu
- Magdalena Pokorná – Manželství Boženy a Josefa Němcových v zrcadle jejich vzájemné korespondence
- Milan Zálíš – Romanovci od Petra I. po Mikuláše II. - pokračování
- Yvonna Fričová – Brasília – město – sen
- Daniel Šichan – Velké objevy a úspěchy československé/české archeologie
- Milena Lenderová – Mateřství v 19. století

KURZ TRÉNOVÁNÍ PAMĚTI

Již po deváté proběhl v knihovně **Kurz trénování paměti** s Mgr. Alenou Naimanovou. Tři kurzy, každý po deseti lekcích a 33 účastnících – tak to mělo být v roce 2020. Stihli jsme pouze 21 lekcí, kterých se zúčastnilo 294 mužů a hlavně žen. Akce se již tradičně účastnili senioři i zájemci z řad mladší generace a všichni byli velice spokojeni. Nejenže se zde naučili nové techniky napomáhající zapamatování potřebných věcí, ale zároveň se i dobře pobavili. Jen litovali, že nebylo možné tento kurz dokončit. Zbylé lekce jim trenérka paměti poslala alespoň elektronicky.

VIRTUÁLNÍ UNIVERZITA TŘETÍHO VĚKU (VU3V)

I v roce 2020 pokračovala **Virtuální Univerzita třetího věku**. Jde o jednu z forem Celoživotního vzdělávání organizovanou Provozně ekonomickou fakultou České zemědělské univerzity v Praze.

Cílem VU3V je umožnit všem posluchačům v rámci České republiky zájmové vysokoškolské studium bez ohledu na vzdálenost od sídel vysokých škol a univerzit, ve kterých probíhá prezenční seniorské vzdělávání, jehož se z různých důvodů (vzdálenost, zdravotní a časové důvody, finanční náročnost na dopravu apod.) nemohou zúčastňovat. V souladu se vzděláváním též vytvořit prostředí pro sociální kontakt posluchačů v daných lokalitách.

Pro 4. semestr jsme vybrali **Umění rané renesance v Itálii** a pro 5. semestr cyklus přednášek **Leonardo da Vinci (1452 — 1519): renesanční uomo universale**, provázel jimi doc. Mgr. Martin Pavlíček, Ph.D.

KURZ PRÁCE S POČÍTAČEM PRO SENIORY

Na březen jsme naplánovali třídní kurz, který se bohužel neuskutečnil. Naši senioři se v něm měli učit používat notebook a základy internetu či elektronické pošty.

CESTOVATELSKÉ PŘEDNÁŠKY

Knihovna stihla uspořádat pouze dvě (z plánovaných sedmi) cestovatelské přednášky, kterých se zúčastnilo 138 posluchačů a posluchaček.

Ing. Lenka Vágnerová vyprávěla o práci svého otce Josefa Vágnera v pořadu *Sen safari* a do Gruzie nás vzal Petr Voldán.

Obr. 4 – Lenka Vágnerová – *Sen safari*

Obr. 5 – Gruzie očima Petra Voldána

DIVADLA A KONCERTY V KNIHOVNĚ

Na rok 2020 jsme měli naplánovaná dvě divadla a tři koncerty, ale vše bylo jinak. Divadlo jsme v době covidové nestihli ani jedno a koncert nakonec úplně jiný, ale skvělý. 13. prosince se ze studovny vysílal živě koncert bluegrassové skupiny **Malina Brothers**. Online ho vidělo více než 2 000 lidí. Dalších více než 12 000 ho shlédlo ze záznamu. V knihovně ovšem diváci chyběli, pouze knihovnice dělaly hudebníkům potřebný servis.

Obr. 6 – Koncert Malina Brothers

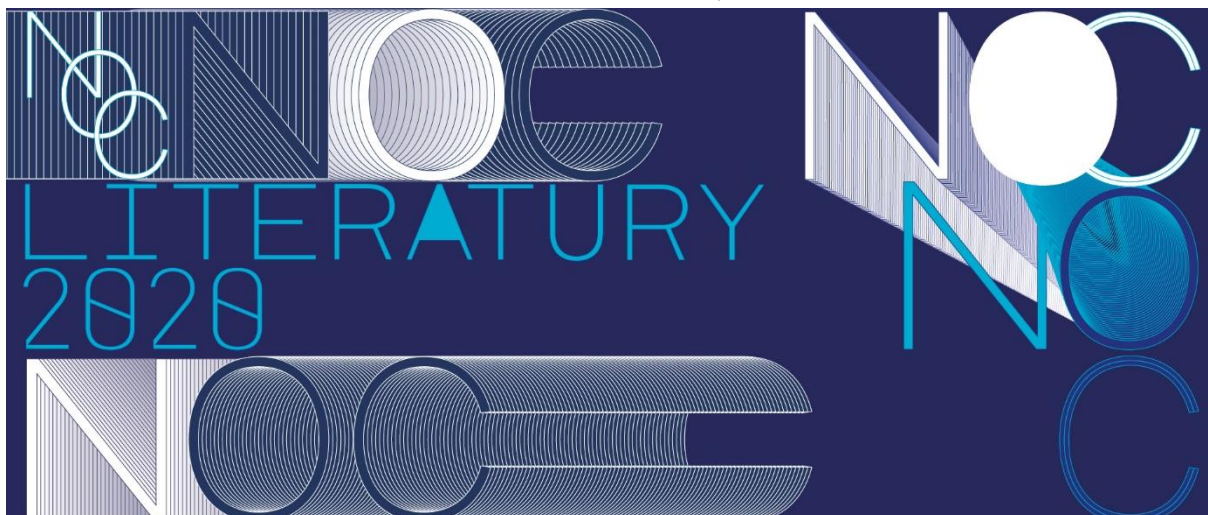
LITERÁRNÍ A DALŠÍ KULTURNÍ POŘADY

- Křest knihy Barokní krajinou Kladského pomezí s autogramiádou Luboše Y. Koláčka
- Křest básnické sbírky Renaty Štěpařové Ze zápisníku náměsíčníka
- Zdravice patrona dětského oddělení knihovny spisovatele a básníka Miloše Kratochvíla (online)

Obr. 7 – Křest knihy Barokní krajinou Kladského pomezí

Další, již tradiční akce, jako Velké podvečerní čtení, Noc literatury, Náchod, to krásné město Kostelec, aneb Čteme pro Josefa Škvoreckého se také konat nemohly.

Obr. 8 – Vizualy pro Noc literatury

VÝTVARNÉ DÍLNY

V roce 2020 se nám podařilo uskutečnit pouze jednu dílnu pro dospělé a to **výrobu plstěných broží**.

ZAPOJENÍ DO PROGRAMU MEZIGENERAČNÍ PŘESHRANIČNÍ INTEGRACE

Knihovna se zapojila do dvouletého programu mezigenerační integrace pro děti a seniory podporovaného Evropskou unií. V roce 2020 se nám podařilo uskutečnit čtyři akce. Děti i senioři se pobavili i poučili při akcích:

- Stolní hry nejen pro seniory
- Cesta vzpomínek
- Retrohraní
- Výroba plstěných broží

Obr. 9 – Junior & Senior – Cesta vzpomínek

Obr. 10 – Junior & Senior – Plstěné brože

Obr. 11 – Junior & Senior – Retrohraní

Obr. 12 – Junior & Senior – Stolní hry nejen pro seniory

V rámci programu *Setkávání seniorů v evropském městě Náchod – Kudowa-Zdrój* byly uskutečněny akce:

- procházka po stopách Dannyho Smiřického
- výlet do Ratibořic
- představení divadelního kroužku knihovny Neobyčejná žena Božena Němcová

Představení, ve kterém účinkoval celý dětský soubor divadelního kroužku *Za oponou knihovna*, se líbilo a dojalo seniory z obou stran hranice.

Obr. 13 – Divadelní kroužek *Za oponou knihovna* po vystoupení pro seniory

Knihovna se také zúčastnila **Náchodských Kuronských slavností**. Kromě propagace knihovny připravila dílnu na výrobu záložek, které se zúčastnili čeští a polští senioři i děti.

Obr. 14 a 15 – Vyrábění záložek na Náchodských Kuronských slavnostech

NÁCHODSKÉ FLEROVÁNÍ

Osmé **Náchodské flerování** byla jedna z mála akcí, která se mohla konat v plném rozsahu. Na již tradiční jarmark s kulturním programem se přišlo podívat téměř 750 návštěvníků. Čekaly je tu rukodělné výrobky českých řemeslníků a výtvarníků, některou z technik si mohli zájemci i sami vyzkoušet. Knihovna přichystala výtvarnou dílnu pro děti, ve které si vytvářely zvířátka s flísu a módní doplňky ze špagetové příze. Součástí akce byl také oblíbený výprodej starých vyřazených knih, časopisů a gramodesek. Zdravé občerstvení zajistila kavárna *Láry Fáry* a *Citroen Coffee Truck*. Děti i jejich rodiče zaujala Indiánská pohádka v podání souboru LUNA. Divadelní kroužek knihovny předvedl ochutnávku představení *Neobyčejná žena Božena Němcová*. Na závěr vystoupil seniorský hudební soubor *Pohoda* při náchodské ZUŠ pod vedením Pavla Maliny.

Obr. 16 až 18 – Náchodské Flerování

VÝSTAVY V KNIHOVNĚ

V roce 2020 se v knihovně konalo pouze 8 výstav (v hale, ve studovně, v mezipatře a v oddělení pro děti).

- Pastely – výstava obrazů Nadi Voldánové
- Tajupný svět podivuhodných her Jiřího Šebesty – ukončena předčasně
- Výtvarné práce dětí z Aťásku
- Obrázky z měst – reportážní fotografie Radoše Notka
- Tvoří celá rodina – výstava obrazů, pastelů, koláží, šperků a obrázků rodiny malíře Milana Jáchy

Obr. 19 – Vernisáž výstavy obrazů Nadi Voldánové

Obr. 20 – Výstava Tajupný svět podivuhodných her J. Šebesty

Obr. 21 – Výstava Tvoří celá rodina

Obr. 22 – Výstava fotografií Radoše Notka

Některé výstavy pořádala knihovna ve spolupráci s jinými institucemi:

- **Mykologický klub Náchod** – výstava hub s odborným výkladem
- **Cestami proměn, z. s.** – putovní výstava Má vlast cestami proměn
- **Fotoklub Náchod** – 9. ročník mezinárodního výstavního projektu ZEĎ
 - Zuzana Vodáková – Tanec
 - Jiří Toman – Komixová kresba
 - Monika Šimek Fulková – Lidé z maringotek
 - Markéta Radoňová – Kytice

Obr. 23 – Výstava Má vlast cestami proměn

Obr. 24 – Výstava hub s odbornou poradnou

Obr. 25 – Výstava ZEĎ 2020

DALŠÍ AKCE V KNIHOVNĚ

Knihovna už dlouhá léta spolupracuje s náchodským spolkem výtvarníků AMAG. Pořádáme výstavy celého spolku i jednotlivých členů a jedna z nich, Anna Maněnová, vede náš výtvarný kroužek pro malé děti Aťásek. S ní jsme naplánovali tvorbu nového tematického kufříku s námětem výtvarného umění. Oslovili jsme tedy členy a členky AMAGu, aby pomalovali několik malých kufříků a dalších předmětů. Ty jsme v červnu vydražili. Licitátorem byl novinář Petr Voldán. Tato úspěšná akce se konala na zahradě knihovny. Za utržené peníze jsme koupili bytelný kufr a do něj výtvarné potřeby a knihy o umění, umělcích a výtvarných technikách. Kufřík jsme pokřtili 5. září v knihovně za dodržení hygienických podmínek.

Obr. 26 – Dražba předmětů pomalovaných umělci z AMAGu

Obr. 27 – Křest uměleckého kufříku

Knihovna se zapojila do akce **Květinový květen** a podpořila tak neziskovou organizaci *Liga proti rakovině*.

Protože bylo vyřazeno velké množství duplikátů a multiplikátů starších knih a také stará čísla časopisů, probíhal v září jejich **velký výprodej**.

Prohloubila se spolupráce se Střediskem volného času Děčko. Kromě **vánočního pečení pro seniory** se knihovna stala jedním ze **sběrných míst** potravin, drogerie a dalších věcí určených pro rodiny v nouzi. Spolupracovali jsme také na dvou „**bezdotykových šipkovaných**“. Jedna z nich, věnovaná slavnému náchodskému rodákovi Josefu Škvoreckému, vznikla přímo z popudu knihovny. Ze spolupráce s Děčkem máme velkou radost a budeme v ní dále pokračovat.

Obr. 28 – Prodej knih

Obr. 29 – Předvánoční sbírka potřebným

Čtyři kulturní akce uspořádala **pobočka Lipí**. K nejzajímavějším patřila i tradiční masopustní veselice *Stínání kohouta*, kterou organizovala zdejší knihovnice. Účinkovalo v ní dvacet herců a shlédlo ji na 200 návštěvníků.

PŘEHLED KULTURNÍCH A VZDĚLÁVACÍCH AKCÍ PRO DĚTI A MLÁDEŽ

V průběhu roku 2020 knihovna uspořádala 94 vzdělávacích a kulturních akcí, kterých se zúčastnilo 1361 dětí a mládeže. Jedná se o akce pro mateřské, základní a střední a speciální školy. Dále pak akce pro individuální čtenáře. V průběhu roku byly školy zavřené více než knihovny, což se samozřejmě odrazilo v počtu besed a dalších akcí pro děti a mládež. Podařilo se jich realizovat asi třetinu oproti minulému roku.

KNIOVNIČKÁ MINIMA

Kromě lekcí, v nichž se děti seznamují s knihovnou, literaturou, učí se využívat knihu i další média pro své studium i volný čas, mají učitelé a učitelky na výběr další témata. Dále knihovna připravuje programy pro děti z mateřských škol a v neposlední řadě i speciální programy pro děti z organizací, které poskytují pomoc hendikepovaným osobám či osobám se speciálními vzdělávacími potřebami jako je Stacionář Cesta Náchod a Praktická škola, Základní škola a Mateřská škola Josefa Zemana.

Nabídka témat pro základní školy:

1. stupeň ZŠ

- Václav Čtvrtek (1. – 2. třída)
- K jako kamarádi (1. – 2. třída)
- Kamil neumí létat (1. – 2. třída)
- Miloš Kratochvíl (2. – 3. třída)
- Čeští ilustrátoři (3. třída)
- Astrid Lindgrenová (3. – 4. třída)
- Jak je ti, Filipe? (3. – 4. třída)
- Domov pro marťany (3. – 4. třída)
- Můj anděl se umí prát (3. – 4. třída)
- Babi a děda jsou prima (3. – 5. třída)
- Pohádkový svět (3. – 5. třída)
- Pojďme si hrát na básníky (3. – 6. třída)
- Historie písma a knih (4. třída)
- Dobrodružná literatura (4. – 5. třída)
- Dětská detektivka (4. – 5. třída)
- Komiks aneb Čtení nejen v bublinách (4. – 5. třída)

2. stupeň ZŠ

- Komiks aneb Čtení nejen v bublinách (6. – 9. třída)
- Báje, bajky a pověsti (6. třída)
- Dobrodružná literatura (6. – 7. třída)
- Fantasy, sci-fi a horor (6. – 7. třída)
- Pan smraďoch aneb problém bezdomovectví (6. – 7. třída)
- Handicap v literatuře (6. – 7. třída)
- Strašpytlům vstup zakázán (6. – 8. třída)
- Místní pověsti (6. – 8. třída)
- Písmo, paměť lidstva (7. – 8. třída)
- Memento neznamena zapomnění, aneb téma drog v literatuře (8. – 9. třída)
- Válka očima dětí (8. – 9. třída)
- Regionální literatura (9. třída)

KNIHOVNICKÉ TŘÍDY

Již šestnáct let fungují v náchodské knihovně tzv. **knihovnické třídy**. Přicházejí několikrát ročně do knihovny na celé dopoledne a je pro ně připraven bohatý program přímo na přání paní učitelky. V loňském roce to byla čtvrtá třída paní učitelky Jany Komárkové a druhá paní učitelky Pavlíny Moravcové z nové základní školy Pod Montací. Tato škola učí podle školního vzdělávacího programu *Začít spolu*, jehož nedílnou součástí je právě četba a návštěva knihovny. Bohužel v roce 2020 každá třída navštívila knihovnu pouze dvakrát.

S paní učitelkou Komárkovou spolupracujeme i na grantu spolupráce dětí a seniorů.

KNÍŽKA PRO PRVNÁČKA

Dvě z náchodských prvních tříd se zapojily do akce **Už jsem čtenář – Knížka pro prvňáčka**. Podařilo se uskutečnit pouze čtyři z plánovaných šesti dopolední. Děti se svými učitelkami se seznamovaly s knihovnou, s jejím chodem, poznaly, jak se dělá knížka. Četly si a malovaly podle předčítaných příběhů nebo si ukazovaly knížky, které byly předlohou televizních Večerníčků.

PASOVÁNÍ PRVNÁČKŮ NA ČTENÁŘE

Pasování prvňáčků na čtenáře se v roce 2020 z důvodu epidemie nemoci covid-19 nepodařilo uskutečnit.

LITERÁRNÍ KARNEVAL

V únoru proběhl v oddělení pro děti již tradiční **literární karneval**. Všechny děti a někteří rodiče přišli v kostýmech svých oblíbených postav z knížek. Soutěžilo se, hrálo, tančilo a zpívalo.

Obr. 30 a 31 – Literární karneval

LOVCI PEREL

Obr. 32 – Truhla s perlami

Knihovna je zapojená do projektu **Lovci perel**, který vznikl v Knihovně města Hradce Králové. Jedná se o zábavnou hru, motivující ke čtení. Lovci perel jsou nyní již osvědčený projekt umožňující jednoduše a srozumitelně vést malé čtenáře k objevování knížek, odhalování tajemství porozumění textu a rozšiřování obzorů. Čtení knihy se stává dobrodružstvím a to v prostředí třídy, kde se každý žák může zapojit podle svých sil a může s ostatními o knihách mluvit. Spolupráce mezi školami a knihovnami vede k tomu, že děti jsou dále systematicky podporovány v jejich zájmu o dobrou literaturu. Vyhodnocení nejlepších čtenářů bylo přesunuto na rok 2021.

SOUTĚŽ DEVATERO OTÁZEK

U příležitosti *Mezinárodního dne dětské knihy* se pořádá již více než 18 let *Noc s Andersenem*. Protože se z důvodů pandemie nemohla konat, uspořádali jsme pro děti alespoň online soutěž **Devatero otázek**. Její vyhodnocení se konalo v krátkém uvolnění během léta. Účastnily se ho děti od sedmi do dvanácti let.

NOC S ANDERSENEM

Noc s Andersenem se v roce 2020 z epidemiologických důvodů nekonala.

VÝTVARNÝ KROUŽEK AŤÁSEK

V knihovně pracuje již sedmým rokem **výtvarný kroužek** pro malé děti. Od září 2017 je jeho lektorkou paní Anna Maněnová. Téma roku bylo *Svět pohádek a fantazie*. Děti ztvárňovaly různými výtvarnými technikami například pohádku *O třech prasátkách*, *O Šípkové Růžence*, *Perníkové chaloupce* nebo *O lesních skřítcích*. V průběhu roku 2020 se podařilo uskutečnit pouze 17 setkání dětí a lektorky. Děti opět mohly malovat i v opravdovém ateliéru spolku AMAG. Malování na stojanech je velice baví.

Kroužek vzhledem k prostorovým možnostem navštěvuje 10 dětí.

Obr. 33 – Plakát na Aťásek

Obr. 34 – Členové Aťásku s lektorkou Annou Maněnovou

DIVADELNÍ KROUŽEK – ZA OPONOU KNIHOVNA

Jsme jedna z mála, ne-li jediná česká knihovna, která má svůj vlastní dramatický kroužek. Od září 2017 se scházejí děti pod vedením Mgr. Moniky Jelínkové a vymýšlejí a nacvičují divadelní představení, učí se pracovat s hlasem s mimikou, pilují pohybový projev. Spojení divadla a knihovny je vlastně velice přirozené. V roce 2020 kroužek se rozhodl nacvičit pásmo o životě a díle Boženy Němcové **Neobyčejná žena Božena Němcová**. Bylo velice těžké za daných podmínek záměr dokončit, ale protože děti s paní režisérkou pracovaly i o prázdninách, hra se nakonec opravdu povedla. Bohužel ji děti odehrály pouze třikrát. Na *Náchodském flerování* a dvakrát v září v oddělení pro děti.

Obr. 35 a 36 – Vystoupení divadelního kroužku

BOOKSTART – S KNÍŽKOU DO ŽIVOTA

V roce 2020 také pokračoval projekt pro nejmenší děti a jejich rodiče. Náchodská knihovna byla mezi prvními knihovnami v České republice, které se v roce 2018 zapojily do projektu *S knížkou do života*. Jde o českou variantu mezinárodního projektu *Bookstart*, zaměřeného na podporu čtenářství a verbálního projevu dětí již od narození. Cílem je ukázat rodičům, jak důležitý význam má pravidelné čtení pro intelektuální a citový vývoj i budoucí uplatnění jejich dětí.

Bohužel jsme stihli pouze 3 setkání. V zimě na téma *Moje tělo a O pejskovi a kočičce*. Na podzim se rodiče a mrňousci sešli při tématu *Kočky a koťata*.

Obr. 37 a 38 – Setkání účastníků projektu Bookstart

VÝTVARNÉ DÍLNY SE ČTENÍM

V průběhu roku 2020 se nám podařilo uskutečnit 18 výtvarných dílen. Třináct z nich bylo inspirovaných předčítaným příběhem nebo pohádkou. Děti se nechaly například inspirovat příběhem Marie Kšajtové *Vlednici je medvěd*, pohádkami Boženy Němcové nebo *Pohádkou o velikonočním beránkovi*. Také u devíti prázdninových dílniček jsme dětem četli. Na podzim se děti během pěti dílen s názvem *Zpět do školy* učily obalit knihu a sešit, vyrobit zápisník nebo záložku.

Obr. 39 – Plakát na prázdninové dílny

Obr. 40 – Výtvarná dílna se čtením pohádek Boženy Němcové

SOUTĚŽ MOJE VZPOMÍNKY NA DĚDEČKA A BABIČKU

Obr. 41 – Vyhlášení vítězů soutěže *Moje vzpomínky na babičku/dědečka*

Začátkem února, kdy jsme si připomněli 200. výročí narození Boženy Němcové, jsme vyhlásili literární a výtvarnou soutěž *Moje vzpomínky na babičku/dědečka*. Svými pracemi nám udělali radost nejen děti, ale i dospělí. Vyhodnocení soutěže se uskutečnilo v červnu na zahradě knihovny, kde byly výtvarné i literární práce také vystaveny.

PROCHÁZKA PŘÍRODOU S KNIHOVNOU

Protože děti v pandemické době sedí u počítačů více, než je zdravo, nepřipravovali jsme pro ně další online akce, které by je opět posadily k počítači. Vymysleli jsme procházku přírodou **Les plný příběhů** a vyzvali děti, rodiče i prarodiče, aby na tříkilometrovém okruhu Montací četli příběhy z knížek a plnili zajímavé úkoly. Okruh bylo možné projet i s kočárkem. Procházka měla úspěch a tak v podobném duchu budeme pokračovat i v příštím roce.

Obr. 42 – Procházka *Les plný příběhů*

VÝSTAVY

Výstavy probíhaly i v oddělení pro děti, ale nestihli jsme jich uskutečnit mnoho. Nejzajímavější z nich byly asi výstava knížek věnovaná Boženě Němcové, *Příroda v knížkách* a hlavně *Výstava kreseb Vojtěcha Poláka*.

Obr. 43 – Výstava kreseb Vojtěcha Poláka

DALŠÍ SLUŽBY KNIHOVNY

PUBLIKAČNÍ ČINNOST, PROPAGACE KNIHOVNY

Obr. 44 – Skládačky

Na každý měsíc knihovna běžně připravuje jednoduchou skládačku, ve které informuje o akcích v daném období. Pro čtenáře je volně dostupná ve všech odděleních knihovny. Vzhledem k omezením jsme skládaček v roce 2020 vydali pouze sedm.

V regionálním tisku, především v každém čísle měsíčníku *Náchodský zpravodaj*, byly publikovány texty o činnosti a připravovaných akcích knihovny.

Další články a informace byly zveřejněny v *Náchodském deníku*, *Náchodském Swingu*, knihovnicko-informačním zpravodaji Královéhradeckého kraje *U nás*, nebo ve vysílání *Českého rozhlasu Hradec Králové*. Na vývěsných plochách města jsou vylepovány plakáty s pozvánkami na akce knihovny.

Pracovníci organizace rovněž aktivně vystupovali na odborných vzdělávacích akcích.

KOPÍROVACÍ A REPROGRAFICKÉ SLUŽBY

Knihovna poskytuje uživatelům možnost tisknout, skenovat nebo kopírovat černobíle i barevně dokumenty za poplatek uvedený v ceníku knihovny.

INTERNET A WI-FI V KNIHOVNĚ

Knihovna disponuje šesti PC pro uživatele s připojením k internetu. Hojně využívaná je i služba Wi-Fi, dostupná ve všech odděleních knihovny.

INFORMAČNÍ KIOSEK

Od listopadu 2014 je před vstupem do půjčovny umístěn infokiosk N1, na jehož pořízení knihovna obdržela investiční dotaci od města Náchoda. Uživatelé internetu na tomto počítači nejsou nijak registrováni.

ROZVOZ KNIH IMOBILNÍM UŽIVATELŮM

Rozvoz knih starším nebo nemocným čtenářům, který provádíme jednou měsíčně, je velice pozitivně přijímanou samozřejmostí. I zde došlo vzhledem ke covidové situaci k určitému omezení.

GEOCACHING

V knihovně je umístěna „keška“, takže knihovnu navštěvují i příznivci geocachingu, který je populární zábavou na pomezí sportu a turistiky.

REGIONÁLNÍ FUNKCE KNIHOVNY

REGIONÁLNÍ FUNKCE V MĚSTSKÉ KNIHOVNĚ NÁCHOD

1. SÍŤ OBSLUHOVANÝCH KNIHOVEN

- 1 základní knihovna pověřená výkonem regionálních funkcí
- 10 základních profesionálních knihoven
- 59 základních neprofesionálních knihoven
- 10 poboček profesionálních a neprofesionálních knihoven
- 1 knihovna jiných sítí

Síť obsluhovaných knihoven se ve srovnání s předchozím rokem nezměnila. Z důvodu nezájmu zřizovatele je stále od konce roku 2016 pozastavena činnost Obecní knihovny Hynčice. Mezi obsluhované knihovny patří i Odborná knihovna Oblastní nemocnice Náchod, která využívá výměnné fondy.

2. HODNOCENÍ FINANČNÍHO ZAJIŠTĚNÍ REGIONÁLNÍCH FUNKCÍ VČETNĚ FINANČNÍ PODPORY OD ZŘIZOVATELŮ

Na výkon regionálních funkcí přidělil Krajský úřad Královéhradeckého kraje knihovně o 341 000 Kč více než v roce předchozím. Vyšší příspěvek knihovna dostala z důvodu zákonného navýšení platů.

Z celkové částky 2 304 000 Kč bylo 58% použito na osobní náklady (mzdy, sociální a zdravotní pojištění) a téměř 10% na nákup knihovnických služeb u čtyř profesionálních knihoven s právní subjektivitou (Červený Kostelec, Jaroměř, Nové Město nad Metují a Police nad Metují). Na nákup výměnného fondu bylo z dotace na výkon regionálních funkcí použito 511 570 Kč, což je 22% z celkové částky dotace, zbývající náklady na nákup fondů byly uhrazeny z darů zřizovatelů obecních knihoven. Za ochranné pomůcky v souvislosti s Covidem-19 byla utracena částka 3 000 Kč. Za tyto prostředky jsme koupili antibakteriální mýdla a čisticí prostředky. Roušky, respirátory a dezinfekci jsme průběžně dostávali od zřizovatele. Zbytek dotace byl využit na ostatní služby, nákup materiálu, cestovné a energie.

Na nákup výměnného fondu přispělo 48 zřizovatelů neprofesionálních knihoven částkou 359 790 Kč, což je o 3 951 Kč více než v loňském roce.

Část obcí zřizuje více knihoven (Studnice, Kramolna, Velká Jesenice, Velichovky, Rychnověk, Provodov-Šonov, Nahořany, Zábrodí), proto je počet přispívajících obcí nižší než počet knihoven. Některé obce vydávají značné částky na nákup literatury do fondu vlastní knihovny a služeb výměnných souborů využívají minimálně (Hoříčky, Chvalkovice, Adršpach). Hoříčky a Chvalkovice na nákup výměnného fondu nepřispívají již delší dobu, v roce 2020 poprvé nepřispěl ani Adršpach.

Během roku muselo v rozpočtu dojít k drobným přesunům financí, protože se řada plánovaných akcí (vzdělávací akce pro knihovníky či domluvená exkurze do nově otevřené knihovny v Rychnově nad Kněžnou, do knihovny v Solnici a na prohlídku zámku v Kostelci nad Orlicí, kde nás měl provázet majitel zámku František Kinský) vzhledem k situaci nemohla uskutečnit. Nižší výdaje, než jsme předpokládali, byly také za cestování a energie. Za tyto finance jsme nakoupili dalších pět licencí systému e-Verbis pro neprofesionální knihovny ve středisku Náchod a tři licence systému Tritius REKS pro neprofesionální knihovny ve středisku Nové Město nad Metují.

3. HODNOCENÍ PERSONÁLNÍHO ZAJIŠTĚNÍ REGIONÁLNÍCH FUNKCÍ

Regionální služby v okrese zajišťovali v uplynulém roce pracovníci s přepočteným úvazkem 2,65. Z toho bylo 1,8 úvazku metodika, 0,65 zpracování fondu a 0,2 úvazku řízení a ekonomika. Oproti roku 2019 se v celoročním průměru snížil úvazek metodiků o 0,13. Je to dáno tím, že se v roce 2019 dva měsíce před odchodem metodičky Kláry Havlové na mateřskou dovolenou zaučovala nová pracovnice.

Knihovnické služby byly objednány u čtyř profesionálních knihoven s právní subjektivitou (Červený Kostelec, Jaroměř, Nové Město nad Metují a Police nad Metují). Tyto knihovny zajišťují tvorbu a distribuci výměnných souborů z prostředků dotace na regionální funkce i z prostředků přispívajících obcí, a dále poradenskou a konzultační činnost pro základní knihovny provozované obcemi příslušných střediskových obvodů. Městská knihovna Jaroměř zajišťuje pro obecní knihovny svého obvodu i revize fondů, revize ostatních neprofesionálních knihoven zajišťuje pověřená knihovna Náchod.

4. VÝSLEDKY ČINNOSTI DLE STANDARDŮ A PRIORIT DANÝCH KRAJSKOU KNIHOVNOU

4.1. PORADENSKÁ A KONZULTAČNÍ ČINNOST

Konzultace byly podle potřeby poskytovány pracovníkům obsluhovaných knihoven i zřizovatelům těchto knihoven, týkaly se především výběru knih z výměnného fondu, zpracování statistiky, dotačních programů pro knihovny, automatizace knihoven, rekonstrukcí a obnovy vybavení knihoven a podmínek pro fungování knihoven v době koronavirové pandemie. Celkem bylo poskytnuto 79 konzultací, což je o 19 více než v předchozím roce.

Další odpovědi na dotazy vedené telefonicky nebo e-mailem nejsou v počtu zohledněny, jedná se o velké množství kratších informací, které poskytujeme na vyžádání i z vlastní iniciativy.

V roce 2020 jsme uskutečnili 178 metodických návštěv, což jsou v průměru 3 návštěvy na jednu neprofesionální knihovnu. V porovnání s rokem 2019 jsme provedli o 50 metodických návštěv méně. Metodické návštěvy se týkaly především rozvozu výměnného fondu, automatizace knihoven, aktualizace a revize fondu neprofesionálních knihoven, správy knihovnických systémů a kontroly běžné činnosti těchto knihoven.

Všem profesionálním i neprofesionálním knihovnám byla poskytnuta pomoc při sestavování statistických výkazů.

4.1.1. ZHODNOCENÍ ZÁJMU O METODICKOU POMOC V DOBĚ UZAVŘENÍ

Počet metodických návštěv oproti loňskému roku klesl o 50. Hlavní důvody jsou dva. Jednak obava o zdraví našich knihovníků, kteří jsou z drtivé většiny v důchodovém věku a patří do nejohroženější skupiny. V kritické době jsme několikrát plánované návštěvy po domluvě raději zrušili. Jednak se nařízení vlády knihovny během roku několikrát uzavřely a knihovníci neměli zájem o výměnu knih, protože jejich čtenáři nestihli ty stávající přečíst. Rozvoz knih jsme tedy v obvyklých intervalech neudělali.

Proto jsme se v této době soustředili na revize vlastních fondů knihoven, kde stačilo, aby nás knihovník vpustil do knihovny a během naší práce nemusel být přítomen.

Postoupili jsme také s automatizací a postupně nakoupili dalších pět licencí systému e-Verbis. Knihovníci pak opět nemuseli být přítomni naší práci. Knížky jsme si z knihoven převáželi do knihovny v Náchodě, kde jsme je zapisovali do systému. Velkou část knih jsme při této příležitosti i přebalili. V programu naučíme knihovníky pracovat, až nám to situace dovolí.

Do regionálního automatizovaného knihovního systému Verbis jsou nově připojeny knihovny v České Čermné, Hejtmánkovicích, Trubějově, Říkově a v Martínkovicích. Ve středisku Nové Město nad Metují se nově do regionálního automatizovaného knihovního systému Tritius připojily knihovny v Bohuslavicích, Černčicích a ve Slavětíně. Automatizací získaly tyto knihovny i svůj online katalog.

4.1.2. REALIZACE KAMPAŇ REGIONÁLNÍ OSOBNOSTI A LITERATURA (PŘÍKLADY AKTIVIT)

Všechny knihovny regionu byly seznámeny s tématem krajské propagační kampaně pro rok 2020 – Regionální osobnosti. Na 8. ročník Královéhradecké knihovnické konference jsme doporučili příspěvek ředitelky náchodské knihovny Mgr. Ivany Votavové o knihovnickém dramatickém kroužku, který zařadil do svého repertoáru Čapkovy pohádky i představení o životě a díle Boženy Němcové. Mgr. Blanka Nešetřilová z náchodské knihovny pak na konferenci přiblížila procházku Náchodem po stopách literárních postav z románů Josefa Škvoreckého, která se stala už tradiční součástí programů pro veřejnost i pro školy. Tato procházka probíhá i v rámci studentského festivalu Náchodská Prima sezóna. Účastníci se při ní seznámí i s dalšími regionálními osobnostmi, protože mezi Škvoreckého přátele patřil např. Pavel Bayerle (románová postava Beno Mánes), budoucí šéfdirigent jazzového armádního uměleckého souboru Víta Nejedlého, Jaroslav Celba (Harýk), významný hudební skladatel, jehož melodie známe ze slavných večerníčků Pohádky z mechu a kapradí či O makové panence, a Vratislav Blažek (Vratislav Blažej), spisovatel, scénárista muzikálu Starci na chmelu či Dáma na kolejích.

Kolegyně v náchodské knihovně hlídá důležitá výročí spisovatelů s důrazem na regionální autory a k tomuto tématu vždy připraví menší výstavku zahrnující důležité informace o dané osobnosti a doplní ji jejich díly. Knihy z takto nachystané výstavky jsou čtenářům k dispozici a často se stává, že si je také půjčují. K velkým výročím se snažíme připravit větší výstavy v prostorách studovny, doplněné o možnost besedy. Na takovéto výstavy zveme místní školy.

U příležitosti 200. výročí narození Boženy Němcové vyhlásila knihovna v Náchodě literární a výtvarnou soutěž Moje vzpomínky na babičku/dědečka. Své práce nám zaslali jak děti, tak dospělí. Vyhodnocení soutěže se uskutečnilo v červnu.

K tomuto významnému výročí se měl vztahovat i výlet posluchačů Náchodské univerzity volného času. Účastníci zájezdu měli zavítat do Zaháně v Polsku. Podařilo se dojednat návštěvu kostela sv. Kříže s Mauzoleem zaháňských vévodů katolického vyznání. V kostele se nachází tři náhrobky, v nichž jsou pohřbeni Dorthea de Talleyrand-Périgord (donátorka kostela), její syn Ludvík Napoleon de Talleyrand-Périgord (vévoda de Dino, de Valençay) a Kateřina Vilemína Zaháňská, iniciátorka protinapoleonského setkání diplomatů v Ratibořicích v roce 1813, známá literární postava z Babičky Boženy Němcové. Bohužel se výlet kvůli koronaviru neuskutečnil.

Polická knihovna připravila do Polického měsíčníku seriál článků Cesty krajinou příběhů a skutečností – po stopách literatury. Šlo o připomínky autorů a jejich knih, ve kterých je zmínka o Policku. Knihovna v České Skalici se u příležitosti oslav 200. výročí narození Boženy Němcové přejmenovala na Knihovnu Barunky Panklové. Knihovna má nové vstupní dveře, nové logo a novou grafiku. Ve zpravodaji U nás představila Petra Voldána, regionálního publicistu.

Knihovna v Novém Městě nad Metují pořádá 4x do roka tradiční společensko-literární setkání Čtení s bábovkou, přičemž první posezení v roce je vždy věnované regionální osobnosti. Plánů k propagaci regionálních osobností v knihovnách bylo víc, kvůli koronaviru se však nemohly uskutečnit.

4.1.3. BUDOVÁNÍ WEBŮ PRO KNIHOVNY, POMOC PŘI SPRÁVĚ WEBŮ OBSLUHOVANÝCH KNIHOVEN

Městská knihovna Náchod spravuje a pravidelně aktualizuje oddíl pro knihovny na svých webových stránkách (proknihovny.mknachod.cz). Jsou zde zveřejňovány aktuální informace z oboru, materiály pro práci v knihovnách, pozvánky na semináře a exkurze, fotogalerie z exkurzí, výroční zprávy RF, zápisy z Burzy nápadů, apod. Součástí je i adresář knihoven regionu Náchod.

V rámci regionálních funkcí pomáhají střediskové knihovny svým neprofesionálním knihovnám se zakládáním a správou webových stránek. Většina těchto knihoven využívá šablonu webknihovny.cz. O vkládání informací a aktualit na webové stránky se ve většině případů stará metodik, protože samotní knihovníci nemají dostatek technických schopností ke správě webů. Knihovníci, kteří projeví zájem si své stránky spravovat sami, byli v administraci stránek proškoleni.

4.2. HODNOCENÍ KNIHOVNICKÝCH ČINNOSTÍ

4.2.1. OCEŇOVÁNÍ KNIHOVNÍKŮ A ÚČAST V SOUTĚŽÍCH

Do krajského kola soutěže Knihovna roku 2020 jsme nominovali Obecní knihovnu na Kramolně. Do soutěže Městská knihovna roku jsme nominovali Městskou knihovnu v Novém Městě nad Metují. Bohužel ani jedna z těchto knihoven do dalšího kola soutěže nepostoupila.

Tradiční udělení titulů knihovnice/knihovník Královéhradeckého kraje se v roce 2020 neuskutečnilo.

4.2.2. PRŮZKUMY SPOKOJENOSTI UŽIVATELŮ

Průzkum žádná knihovna neprovedla.

4.2.3. AKTUALIZACE CENTRÁLNÍHO ADRESÁŘE

Aktualizaci záznamů si profesionální knihovny zajišťují samy podle aktuálních změn, nejméně však 1x ročně. Aktualizaci záznamů všech neprofesionálních knihoven provedla pověřená knihovna v únoru.

4.3. VZDĚLÁVÁNÍ KNIHOVNÍKŮ, SEMINÁŘE A PORADY

V roce 2020 se uskutečnila pouze jedna porada pro vedoucí profesionálních knihoven (19. 6.). Hlavními tématy byly aktuální informace z oboru, vzdělávání knihovníků, zprávy z jednotlivých knihoven. Vzhledem k situaci jsme museli všechny další plánované akce zrušit. Během roku se tak v žádném ze středisek neuskutečnila porada pro neprofesionální knihovníky. Na jaře i na podzim rozeslala pověřená knihovna všem knihovníkům v celém regionu dopis s aktuálními informacemi, pokyny ke statistice, s nabídkou vzdělávání i s knihovnickým materiálem. Na webu proknihovny.mknachod.cz jsme naše knihovníky odkazovali na užitečné stránky, které v souvislosti s knihovnickou praxí v době koronavirové epidemie založilo metodické oddělení Knihovny města Hradce Králové.

4.4. VÝMĚNNÉ FONDY

4.4.1. NÁKUP, REVIZE A AKTUALIZACE VÝMĚNNÝCH FONDŮ

Stav výměnného fondu k 31. 12. 2020 je 83 664 knihovní jednotky. Roční přírůstek výměnného fondu za rok 2020 je 4 035 knihovních jednotek, úbytek je 1 894 knihovní jednotky. Aktualizace výměnného fondu probíhá průběžně podle potřeby. Vyřazována je jak zastaralá naučná literatura a beletrie, tak i multiplikáty málo čtených knih. Průběžně také sledujeme využití knih z výměnného fondu, které jsou v knihovnách umístěny po delší dobu (prolongace). Využívané knihy v knihovnách nadále zůstávají, méně využívané se nabízí k cirkulaci v jiných knihovnách.

Pracovnice metodického oddělení a pracovnice Městské knihovny Jaroměř provedly pravidelnou revizi celkem 17 222 knihovních jednotek, a to v 16ti knihovnách (v obcích Bezděkov, Červená Hora, Česká Čermná, Dolní Radechová, Hejtmánkovice, Heřmanice, Horní Radechová, Nahořany, Řešetova Lhota, Slatina nad Úpou, Stárkov, Suchý Důl, Šestajovice, Velichovky, Velké Petrovice, Žernov).

4.4.2. CÍRKULACE VÝMĚNNÝCH FONDŮ

V roce 2020 bylo do 56 obsluhovaných knihoven expedováno 118 souborů se 7 548 knihovními jednotkami. V průměru tak bylo do každé knihovny dovezeno 134 knih. Obsluhované knihovny měly k dispozici ještě dalších 1 090 souborů se 66 803 svazky z minulých let. Z celkového počtu 83 664 svazků výměnného fondu bylo v neprofesionálních knihovnách umístěno a využíváno více než 88 % tohoto fondu.

Oproti roku 2019 jsme z výše popsanych důvodů rozvezli do knihoven o 2 676 knih méně.

Výměnné fondy v obsluhovaných knihovnách celkem		soubory	svazky
		1 208	74 351
Z toho	první půjčení dokumentů	118	7 548
	prolongace	1 090	66 803

4.5. NÁKUP, ZPRACOVÁNÍ A DISTRIBUCE KNIHOVNÍHO FONDU Z PROSTŘEDKŮ PROVOZOVATELE

O službu žádná obsluhovaná knihovna nepožádala.

4.6. SERVIS AUTOMATIZOVANÉHO KNIHOVNÍHO SYSTÉMU VYUŽÍVANÉHO PRO VÝKON REGIONÁLNÍCH FUNKCÍ

Do regionálního automatizovaného systému je nyní v regionu zapojeno 21 knihoven. Ve středisku Náchod je 15 knihoven zapojeno v regionálním systému e-Verbis, 3 knihovny ve středisku Nové Město nad Metují jsou nově připojeny v regionálním systému Tritius a ve stejném systému jsou připojeny 3 knihovny ve středisku Jaroměř. Servisní zásahy, které se týkaly především základního nastavení funkčnosti systému a vychytávání chyb, byly v ceně licencí.

4.7. STAV ZAPOJENÍ OBLASTI DO PORTÁLU KNIHOVNY.CZ K 31. 12. 2020

Do portálu Knihovny.cz se ve druhé polovině roku 2020 připojila Městská knihovna Jaroměř. Městská knihovna Náchod v přípravách nepokročila z důvodu nedostatečné optimalizace pro knihovnický systém Verbis. Připojení zvažují knihovny v Teplicích nad Metují, Hronově a v Červeném Kostelci.

5. SOUHRNNÉ ZHODNOCENÍ REGIONÁLNÍCH SLUŽEB ZA ROK 2020

Střediskový systém péče o neprofesionální knihovny má v regionu Náchod dlouholetou tradici. Tento systém se ukazuje být výhodným díky geografické blízkosti malých knihoven ke střediskům, dlouhodobému budování vztahů a vazeb s knihovníky i zřizovateli, a v neposlední řadě i díky možnosti zaměření většího úsilí metodika na menší počet knihoven.

Díky dotaci na výkon regionální funkce je možné všestranně rozvíjet knihovnickou činnost a regionální služby se tak stávají jasným přínosem v podpoře veřejných knihoven.

Významným prvkem regionálních funkcí jsou cíleně budované výměnné fondy pro využití v obecních knihovnách. Finanční podpora zřizovatelů neprofesionálních knihoven pak umožňuje budovat širší a pestřejší výměnný fond, který ve svém důsledku znamená možnost nabídnout čtenářům neprofesionálních knihoven větší a širší nabídku titulů.

Srovnávat rok 2019 a rok 2020 je velmi obtížné, protože rok 2020 byl specifický v tom, že všechny možné srovnatelné parametry byly ovlivněny koronavirovou situací. Snad ten příští rok už bude opět směřovat k normálu.

SPRÁVNÍ A DOZORČÍ RADA

SPRÁVNÍ RADA PRACOVALA VE SLOŽENÍ:

- MUDr. Edita Nováková, Náchod (předsedkyně správní rady)
- Judita Koubková, Náchod
- Mgr. Zuzana Kůrková, Náchod

DOZORČÍ RADA PRACOVALA VE SLOŽENÍ:

- Ing. Marie Čejchanová, Náchod (předsedkyně dozorčí rady)
- MVDr. Josef Řehák, Náchod
- Ondřej Kuba, Náchod

Správní rada se sešla 25. 11. 2020, **dozorčí rada** pak 18. 12. 2020. Dne 3. 6. 2020 proběhlo společné zasedání správní a dozorčí rady k výroční zprávě za rok 2019 a ke zprávě auditora o ověření účetní závěrky Městské knihovny Náchod, o. p. s. k 31. 12. 2019.

PODĚKOVÁNÍ

Knihovna děkuje všem členům správní a dozorčí rady Městské knihovny Náchod o. p. s. za spolupráci a podporu, kterou společností věnovali.

Knihovna děkuje všem lektorům, kteří přednášeli na *Náchodské univerzitě volného času* i dalších akcích knihovny.

Knihovna děkuje *Základní umělecké škole v Náchodě* za hudební doprovod při akcích.

Velké poděkování patří dárcům, kteří finančně či hmotně přispěli na činnost knihovny.

HOSPODAŘENÍ KNIHOVNY V ROCE 2020

ÚČETNÍ ZÁVĚRKA

neziskových organizací

Období: 12 / 2020

IČO: 64829812

Název: Městská knihovna Náchod

řádná ☒

mimofádná ☐

mezitimní ☐

* typ závěrky označte X

Sestavená k rozvahovému dni 31. 12. 2020

Sídlo účetní jednotky

ulice, č. p. Kamenice 105
obec Náchod
PSČ, pošta 547 01

Místo podnikání

ulice, č. p. Kamenice 105
obec Náchod
PSČ, pošta 547 01

Údaje o organizaci

právní forma Obecně prospěšná společnost
zřizovatel Město Náchod

Předmět podnikání

hlavní činnost Knihovnické a informační služby
vedlejší činnost —

Okamžik sestavení

datum, čas 23. 02. 2021,
11h10m57s

Kontaktní údaje

telefon 491 423 338
fax
e-mail knihovna@mknachod.cz
WWW stránky www.mknachod.cz

Razítko účetní jednotky

Osoba odpovědná za účetnictví Štěpánka Štelcigová

Podpisový záznam osoby
odpovědné za správnost
údajů

Statutární zástupce Mgr. Ivana Votavová

Podpisový záznam statu-
tárního orgánu

Poznámka: tuto účetní závěrku tvoří přiložené výkazy. Účetní jednotka je dále povinna přiložit i další údaje, které stanoví § 18, odst. 1) písm. c) zákona 563/1991 Sb. o účetnictví.

ROZVAHA (BALANCE)

podle vyhlášky č. 504/2002 Sb.

ke dni 31. 12. 2020

(v tis. Kč)

IČ

64829812

Název, sídlo a právní forma účetní jednotky

Městská knihovna Náchod

Datum: 23.02.2021

Čas: 11h10m57s

AKTIVA		Číslo řádku	Stav k prvnímu dni účetního období	Stav k poslednímu dni účetního období
A.	Dlouhodobý majetek celkem	01	136,00	207,00
I.	Dlouhodobý nehmotný majetek celkem	02	519,00	519,00
	1. Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	03		
	2. Software	04	471,00	471,00
	3. Ocenitelná práva	05		
	4. Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	06	48,00	48,00
	5. Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	07		
	6. Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	08		
	7. Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	09		
II.	Dlouhodobý hmotný majetek celkem	10	1.240,00	1.358,00
	1. Pozemky	11		
	2. Umělecká díla, předměty a sbírky	12		
	3. Stavby	13		
	4. Hmotné movité věci a jejich soubory	14	837,00	955,00
	5. Pěstitelské celky trvalých porostů	15		
	6. Dospělá zvířata a jejich skupiny	16		
	7. Drobný dlouhodobý hmotný majetek	17	403,00	403,00
	8. Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	18		
	9. Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	19		
	10. Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	20		
III.	Dlouhodobý finanční majetek celkem	21		
	1. Podíly – ovládaná nebo ovládající osoba	22		
	2. Podíly - podstatný vliv	23		
	3. Dluhové cenné papíry držené do splatnosti	24		
	4. Zápůjčky organizačním složkám	25		
	5. Ostatní dlouhodobé zápůjčky	26		
	6. Ostatní dlouhodobý finanční majetek	27		
IV.	Oprávký k dlouhodobému majetku celkem	29	1.623,00-	1.670,00-
	1. Oprávky k nehmotným výsledkům z výzkumu a vývoje	30		
	2. Oprávky k softwaru	31	382,00-	417,00-
	3. Oprávky k ocenitelným právům	32		
	4. Oprávky k drobnému dlouhodobému nehmotnému majetku	33	48,00-	48,00-
	5. Oprávky k ostatnímu dlouhodobému nehmotnému majetku	34		
	6. Oprávky ke stavbám	35		
	7. Oprávky k samostatným movitým věcem a souborům movitých věcí	36	790,00-	802,00-
	8. Oprávky k pěstitelským celkům trvalých porostů	37		
	9. Oprávky k dospělým zvířatům a jejich skupinám	38		
	10. Oprávky k drobnému dlouhodobému hmotnému majetku	39	403,00-	403,00-
	11. Oprávky k ostatnímu dlouhodobému hmotnému majetku	40		

B.	Krátkodobý majetek celkem	41	1.512,00	1.423,00
I.	Zásoby celkem	42		
	1. Materiál na skladě	43		
	2. Materiál na cestě	44		
	3. Nedokončená výroba	45		
	4. Polotovary vlastní výroby	46		
	5. Výrobky	47		
	6. Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny	48		
	7. Zboží na skladě a v prodejnách	49		
	8. Zboží na cestě	50		
	9. Poskytnuté zálohy na zásoby	51		
II.	Pohledávky celkem	52	595,00	656,00
	1. Odběratelé	53		
	2. Směnky k inkasu	54		
	3. Pohledávky za eskontované cenné papíry	55		
	4. Poskytnuté provozní zálohy	56	595,00	656,00
	5. Ostatní pohledávky	57		
	6. Pohledávky za zaměstnanci	58		
	7. Pohledávky za institucemi sociálního zabezpečení a veř. zdrav. poj.	59		
	8. Daň z příjmů	60		
	9. Ostatní přímé daně	61		
	10. Daň z přidané hodnoty	62		
	11. Ostatní daně a poplatky	63		
	12. Nároky na dotace a ostatní zúčtování se SR	64		
	13. Nároky na dotace a ostatní zúčtování s rozp. orgánů ÚSC	65		
	14. Pohledávky za společníky sdruženými ve společnosti	66		
	15. Pohledávky z pevných termínových operací a opcí	67		
	16. Pohledávky z vydaných dluhopisů	68		
	17. Jiné pohledávky	69		
	18. Dohadné účty aktivní	70		
	19. Opravná položka k pohledávkám	71		
III.	Krátkodobý finanční majetek celkem	72	850,00	684,00
	1. Peněžní prostředky v pokladně	73	7,00	12,00
	2. Ceniny	74	8,00	9,00
	3. Peněžní prostředky na účtech	75	835,00	663,00
	4. Majetkové cenné papíry k obchodování	76		
	5. Dluhové cenné papíry k obchodování	77		
	6. Ostatní cenné papíry	78		
	7. Peníze na cestě	80		
IV.	Jiná aktiva celkem	81	67,00	83,00
	1. Náklady příštích období	82	67,00	83,00
	2. Příjmy příštích období	83		
AKTIVA CELKEM		85	1.648,00	1.630,00

PASIVA		Číslo řádku	Stav k prvnímu dni účetního období	Stav k poslednímu dni účetního období
A.	Vlastní zdroje celkem	86	514,00	493,00
I.	Jmění celkem	87	514,00	493,00
	1. Vlastní jmění	88	514,00	493,00
	2. Fondy	89		
	3. Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků	90		
II.	Výsledek hospodaření celkem	91		
	1. Účet výsledku hospodaření	92		
	2. Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení	93		
	3. Nerozdělený zisk, neuhrazená ztráta minulých let	94		
B.	Cizí zdroje celkem	95	1.134,00	1.137,00
I.	Rezervy celkem	96		
	1. Rezervy	97		
II.	Dlouhodobé závazky celkem	98		
	1. Dlouhodobé úvěry	99		
	2. Vydané dluhopisy	100		
	3. Závazky z pronájmu	101		
	4. Přijaté dlouhodobé zálohy	102		
	5. Dlouhodobé směnky k úhradě	103		
	6. Dohadné účty pasivní	104		
	7. Ostatní dlouhodobé závazky	105		
III.	Krátkodobé závazky celkem	106	1.134,00	1.137,00
	1. Dodavatelé	107	39,00	23,00
	2. Směnky k úhradě	108		
	3. Přijaté zálohy	109		
	4. Ostatní závazky	110		
	5. Zaměstnanci	111	306,00	323,00
	6. Ostatní závazky vůči zaměstnancům	112		
	7. Závazky k institucím sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	113	173,00	192,00
	8. Daň z příjmů	114		
	9. Ostatní přímé daně	115	45,00	52,00
	10. Daň z přidané hodnoty	116		
	11. Ostatní daně a poplatky	117		
	12. Závazky ze vztahu ke státnímu rozpočtu	118		
	13. Závazky ze vztahu k rozpočtu orgánů ÚSC	119		
	14. Závazky z upsaných nesplacených cenných papírů a vkladů	120		
	15. Závazky ke společníkům sdruženým ve společnosti	121		
	16. Závazky z pevných termínovaných operací a opcí	122		
	17. Jiné závazky	123		5,00
	18. Krátkodobé úvěry	124		
	19. Eskontní úvěry	125		
	20. Vydané krátkodobé dluhopisy	126		
	21. Vlastní dluhopisy	127		
	22. Dohadné účty pasivní	128	571,00	542,00
	23. Ostatní krátkodobé finanční výpomoci	129		
IV.	Jiná pasiva celkem	130		
	1. Výdaje příštích období	131		
	2. Výnosy příštích období	132		
PASIVA CELKEM		134	1.648,00	1.630,00

Sestaveno dne: 23. 02. 2021

Podpisový záznam statutárního orgánu účetní jednotky, nebo podpisový záznam fyzické osoby, která je účetní jednotkou

Telefon: 491 423 338

Právní forma jednotky:

Předmět podnikání:

Obecně prospěšná společnost

Knihovnické a informační služby

Zpracováno systémem UCR® GORDIC® spol. s r. o.

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY

Výčet položek

podle vyhlášky č.504/2002 Sb.

ke dni 31. 12. 2020

(v tis. Kč)

IČ

64829812

Název, sídlo a právní forma účetní jednotky

Městská knihovna Náchod

Datum: 23.02.2021

Čas: 11h10m57s

A. NÁKLADY		Číslo řádku	činnosti			
			hlavní	hospodářská	správní	celkem
I.	Spotřebované nákupy celkem	1	2.788,00		43,00	2.831,00
1.	Spotřeba materiálu, energie a ostatních neskladovaných dodávek	2	2.074,00		7,00	2.081,00
2.	Prodané zboží	3	6,00			6,00
3.	Opravy a udržování	4	59,00			59,00
4.	Náklady na cestovné	5	2,00		8,00	10,00
5.	Náklady na reprezentaci	6	4,00			4,00
6.	Ostatní služby	7	643,00		28,00	671,00
II.	Změna stavu zásob vlastní činnosti a aktivace	8				
7.	Změna stavu zásob vlastní činnosti	9				
8.	Aktivace materiálu, zboží a vnitroorganizačních služeb	10				
9.	Aktivace dlouhodobého majetku	11				
III.	Osobní náklady	12	6.187,00		1.233,00	7.420,00
10.	Mzdové náklady	13	4.555,00		907,00	5.462,00
11.	Zákonné sociální pojištění	14	1.507,00		307,00	1.814,00
12.	Ostatní sociální pojištění	15				
13.	Zákonné sociální náklady	16	125,00		19,00	144,00
14.	Ostatní sociální náklady	17				
IV.	Daně a poplatky	18				
15.	Daně a poplatky	19				
V.	Ostatní náklady	20	30,00			30,00
16.	Smluvní pokuty, úroky z prodlení, ostatní pokuty a penále	21				
17.	Odpis nedobytné pohledávky	22				
18.	Nákladové úroky	23				
19.	Kursově ztráty	24				
20.	Dary	25				
21.	Manka a škody	26				
22.	Jiné ostatní náklady	27	30,00			30,00
VI.	Odpisy, prodaný majetek, tvorba rezerv a opravných položek	28	47,00			47,00
23.	Odpisy dlouhodobého majetku	29	47,00			47,00
24.	Prodaný dlouhodobý majetek	30				
25.	Prodané cenné papíry a podíly	31				
26.	Prodaný materiál	32				
27.	Tvorba a použití rezerv a opravných položek	33				
VII.	Poskytnuté příspěvky	34				
28.	Poskytnuté členské příspěvky a příspěvky zúčtovatelné mezi organizačními složkami	35				
VIII.	Daň z příjmů	36				
29.	Daň z příjmů	37				
Náklady celkem		38	9.052,00		1.276,00	10.328,00

B. VÝNOSY		Číslo řádku	činnosti			
			hlavní	hospodářská	správní	celkem
I.	Provozní dotace	39	8.458,00		1.276,00	9.734,00
1.	Provozní dotace	40	8.458,00		1.276,00	9.734,00
II.	Přijaté příspěvky	41	169,00			169,00
2.	Přijaté příspěvky zúčtované mezi organizačními složkami	42				
3.	Přijaté příspěvky (dary)	43	169,00			169,00
4.	Přijaté členské příspěvky	44				
III.	Tržby za vlastní výkony a za zboží	45	397,00			397,00
IV.	Ostatní výnosy	46	28,00			28,00
5.	Smluvní pokuty, úroky z prodlení a ostatní pokuty a penále	47				
6.	Platby za odepsané pohledávky	48				
7.	Výnosové úroky	49				
8.	Kursově zisky	50				
9.	Zúčtování fondů	51				
10.	Jiné ostatní výnosy	52	28,00			28,00
V.	Tržby z prodeje majetku	53				
11.	Tržby z prodeje dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	54				
12.	Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	55				
13.	Tržby z prodeje materiálů	56				
14.	Výnosy z krátkodobého finančního majetku	57				
15.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	58				
Výnosy celkem		59	9.052,00		1.276,00	10.328,00
C. Výsledek hospodaření před zdaněním		60				
D. Výsledek hospodaření po zdanění		61				
Pozn.:						

Zpracováno systémem UCR® GORDIC® spol. s r. o.

Sestaveno dne: 23. 02. 2021

Podpisový záznam statutárního orgánu účetní jednotky, nebo podpisový záznam fyzické osoby, která je účetní jednotkou

Telefon: 491 423 338

Právní forma jednotky:

Předmět podnikání:

Obecně prospěšná společnost

Knihovnické a informační služby

PŘÍLOHA K ÚČETNÍ ZÁVĚRCE

1. OBECNÉ ÚDAJE

1.1. POPIS ÚČETNÍ JEDNOTKY

Název:	Městská knihovna Náchod, o. p. s.
Sídlo:	Kamenice 105, 547 01, Náchod
Právní forma:	Obecně prospěšná společnost
IČ:	64829812
Zapsaná:	v rejstříku o. p. s., vedeném Krajským soudem v Hradci Králové, oddíl 0, vložka 2
Rozhodující předmět činnosti:	knihovnické, informační a kulturní služby

1.2. ORGÁNY SPOLEČNOSTI

Statutární orgán:	ředitelka knihovny Mgr. Ivana Votavová
Správní rada:	MUDr. Edita Nováková (předsedkyně správní rady) Judita Koubková Mgr. Zuzana Kůrková
Dozorčí rada:	Ing. Marie Čejchanová (předsedkyně dozorčí rady) MVDr. Josef Řehák Ondřej Kuba

Členové správní a dozorčí rady nejsou odměňováni za činnost v orgánech společnosti. Rovněž jim nebyla poskytnuta žádná půjčka ani jiné výhody, není s nimi uzavřena žádná obchodní smlouva. Žádný z členů orgánů není zaměstnancem, ani jejich rodinní příslušníci nejsou zaměstnáni ve společnosti a neuzavřeli žádné obchodní vztahy se společností.

1.3. ZAMĚSTNANCI A MZDOVÉ NÁKLADY

Mzdové náklady jsou celkem ve výši 5 462 tis. Kč, náklady na sociální a zdravotní pojištění činí celkem 1 814 tis. Kč.

Z toho: pracovníci knihovny	4 438 tis. Kč mzdy, 1 480 tis. Kč pojištění
pracovníci knihovny – region	994 tis. Kč mzdy, 334 tis. Kč pojištění
OON – lektori	30 tis. Kč mzdy

V položce pracovníci knihovny (z dotace města Náchoda) je v přepočteném stavu 9,3 odborných pracovníků, 2 řídicí pracovníci (ředitelka a ekonomka), 1,15 úvazku tvoří úklid. V položce pracovníci regionu (z dotace Královéhradeckého kraje) je počet přepočtených pracovníků 2,65.

OON – lektori ve výši 30 tis. Kč byly vyplaceny přednášejícím v rámci projektu Náchodské univerzity volného času, lektorům ve vzdělávacích kurzech a spisovatelům za besedy a autorská čtení.

2. INFORMACE O ÚČETNÍCH METODÁCH A OBECNÝCH ÚČETNÍCH ZÁSADÁCH A ZPŮSOBECH OCEŇOVÁNÍ

Knihovna vede podvojný účetnictví v souladu se zákonem 248/95 Sb., o obecně prospěšných společnostech.

V účetnictví odděluje náklady a výnosy spojené s obecně prospěšnými službami a náklady a výnosy spojené se správou obecně prospěšné společnosti.

Účetní jednotka se řídí vyhláškou č. 504/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů a podle Českých účetních standardů vydaných Ministerstvem financí.

Knihovna k vedení účetnictví používá účetní program UCR® firmy GORDIC®, s.r.o., Jihlava. Veškeré písemnosti jsou archivovány v sídle společnosti.

2.1. ZPŮSOB OCENĚNÍ MAJETKU

Nově pořízený dlouhodobý majetek se oceňuje pořizovací cenou.

2.2. ODPISOVÉ METODY

Dlouhodobý majetek je odpisován rovnoměrně prostřednictvím účetních odpisů podle odpisového plánu sestaveného v závislosti na době použitelnosti jednotlivých druhů majetku. Odpisování je započato následující měsíc po zařazení dlouhodobého majetku do užívání.

2.3. ZÁSOBY

Veškerý nákup materiálu je účtován přímo do spotřeby bez vedení skladové evidence.

2.4. EVIDENCE FAKTUR

Evidenci faktur dodavatelů nahrazuje „Kniha došlých faktur“. Neuhrazené faktury na konci roku jsou zaúčtovány na účet 321 – Dodavatelé.

2.5. ČASOVÉ ROZLIŠOVÁNÍ NÁKLADŮ

Jako náklad příštích období se účtuje předplatné novin a časopisů.

2.6. DOHADNÉ POLOŽKY

Pomocí dohadných položek se účtuje předpokládaná výše nákladů u spotřeby energií.

3. DOPLŇUJÍCÍ INFORMACE K VÝKAZU ROZVAHA

3.1. AKTIVA (CELKEM 1.630 TIS. KČ)

3.1.1. DLOUHODOBÝ MAJETEK

Pořizovací cena dlouhodobého nehmotného majetku zůstává ve stejné výši jako v předchozím účetním období, tj. 519 tis. Kč. Pořizovací cena dlouhodobého hmotného majetku byla navýšena o částku 118 tis. Kč (zakoupení návratového biblioboxu na knihy) a její celková výše k 31. 12. 2020 je 1 358 tis. Kč. Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek po snížení o oprávký ve výši 47 tis. Kč činí k 31. 12. 2020 celkem 207 tis. Kč.

3.1.2. KRÁTKODOBÝ MAJETEK

Krátkodobý majetek je tvořen poskytnutými provozními zálohami na dodávku tepla a elektrické energie v celkové výši 656 tis. Kč, krátkodobým finančním majetkem (běžný účet, pokladna, ceniny) ve výši 684 tis. Kč a náklady příštích období (předplatné novin a časopisů) ve výši 83 tis. Kč. Krátkodobý majetek k 31. 12. 2020 činí celkem 1 423 tis. Kč.

3.2. PASIVA (CELKEM 1.630 TIS. KČ)

3.2.1. VLASTNÍ ZDROJE

Účet 901 - Vlastní jmění byl snížen o 21 tis. Kč (částka, která v roce 2020 zvýšila výnosy, a to z výše odpisů v poměru přijaté investiční dotace a pořizovací ceny dlouhodobého majetku, který knihovna pořídila v roce 2014 a 2017. Tento postup je v souladu s § 38, odst. 8 vyhlášky č. 504/2002 Sb.). Konečný zůstatek účtu 901 k 31. 12. 2020 je 493 tis. Kč. Celková výše vlastních zdrojů k 31. 12. 2020 je 493 tis. Kč.

3.2.2. CIZÍ ZDROJE

Cizí zdroje jsou tvořeny závazky z obchodního styku ve výši 23 tis. Kč, závazky spojenými s účtováním mezd na přelomu roku v celkové výši 567 tis. Kč (z toho závazek vůči finančnímu úřadu je 52 tis. Kč, závazek k institucím sociálního zabezpečení a zdravotním pojišťovnám je ve výši 192 tis. Kč.). Dále cizí zdroje tvoří dohadné položky u spotřeby energií ve výši 542 tis. Kč a závazek vůči Kulturní a sportovní nadaci města Náchod ve výši 5 tis. Kč. Cizí zdroje činí k 31. 12. 2020 celkem 1 137 tis. Kč.

4. DOPLŇUJÍCÍ INFORMACE K VÝKAZU ZISKU A ZTRÁT

4.1. PŘEHLED O ROZSAHU NÁKLADŮ (CELKEM 10 328 TIS. KČ)

Nákladová položka	Hlavní činnost	Správní činnost	Celkem
Spotřeba materiálu	1 497	7	1 504
Spotřeba energie	577		577
Prodané zboží	6		6
Opravy a udržování	59		59
Cestovné	2	8	10
Náklady na reprezentaci	4		4
Ostatní služby	643	28	671
Mzdové náklady	4 555	907	5 462
Zákonné sociální pojistné	1 507	307	1 814
Zákonné sociální náklady	125	19	144
Jiné ostatní náklady	30		30
Odpisy DHM a DNM	47		47
Náklady celkem	9 052	1 276	10 328

4.2. PŘEHLED O ROZSAHU VÝNOSŮ (CELKEM 10 328 TIS. KČ)

4.2.1. DOTACE

▪ dotace od města Náchoda na provoz knihovny:	7 430
▪ dotace z rozpočtu Král. kraje na zajištění regionálních funkcí:	2 304

4.2.2. TRŽBY ZA VLASTNÍ VÝKONY

▪ čtenářské poplatky:	304
▪ kulturní a vzdělávací akce:	53
▪ ostatní:	40

4.2.3. DARY A PŘÍSPĚVKY

▪ dary od obcí na zajištění knihovnických služeb:	146
▪ dary od Kulturní a sportovní nadace města Náchoda:	5
▪ přijaté příspěvky (darované knihy + dary na činnost):	18

4.2.4. JINÉ OSTATNÍ VÝNOSY

▪ ostatní:	28

4.3. HOSPODÁŘSKÝ VÝSLEDEK

Hospodaření v roce 2020 bylo velmi vyrovnané, účetní jednotka skončila s kladným hospodářským výsledkem ve výši 115,86 Kč.

V souladu se zákonem o obecně prospěšných společnostech bude kladný hospodářský výsledek v následujícím účetním období převeden do fondu základního jmění.

Podrobné čerpání jednotlivých dotací a nadačních příspěvků je uvedeno v příložené tabulce. Ve všech uváděných položkách bylo postupováno se snahou o maximální hospodárnost a efektivitu vynakládaných prostředků.

5. OSTATNÍ INFORMACE

ZMĚNY V ZAKLÁDACÍ LISTINĚ A SLOŽENÍ ŘÍDÍCÍCH ORGÁNŮ

Beze změn.

ORGANIZAČNÍ SLOŽKA V ZAHRANIČÍ

Společnost nemá organizační složku v zahraničí.

POSKYTNUTÉ DARY

Účetní jednotka neposkytla žádné dary jiným subjektům.

PŘEDPOKLÁDANÝ VÝVOJ ČINNOSTI ÚČETNÍ JEDNOTKY

Účetní jednotka předpokládá rozvíjení stávajících činností, rychlost rozvoje bude záležet na výši obdržetých dotací.

AKTIVITY V OBLASTI VÝZKUMU A VÝVOJE

Účetní jednotka neuskutečňuje žádné aktivity v oblasti výzkumu a vývoje.

AKTIVITY V OBLASTI OCHRANY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ A PRACOVNĚ PRÁVNÍCH VZTAZÍCH

V oblasti ochrany životního prostředí společnost dodržuje platné právní předpisy, nad rámec předpisů např. třídí odpad vyprodukovaný společností. V oblasti pracovně právních vztahů společnost dodržuje platné právní předpisy.

SKUTEČNOSTI, KTERÉ NASTALY AŽ PO ROZVAHOVÉM DNI A JSOU VÝZNAMNÉ PRO PREZENTACI ÚČETNÍ ZÁVĚRKY

Žádné významné skutečnosti po rozvahovém dni nenastaly.

Příloha k účetní závěrce sestavena dne: 23. 2. 2021

Podpis odpovědné osoby (statutární orgán): Mgr. Ivana Votavová

Podpis osoby odpovědné za sestavení: Štěpánka Štelcigová

PŘEHLED VÝNOSŮ A NÁKLADŮ ZA ROK 2020

(v tis. Kč)

	Město Náchod a vl. příjmy	Královéhradecký Kraj (RF)	Obce	Kulturní a sportovní nadace	Celkem
VÝNOSY					
602 - vlastní tržby	397				397
649 - ostatní výnosy	28				28
682 - dary a příspěvky	18		146	5	169
691 - dotace	7 430	2 304			9 734
CELKEM	7 873	2 304	146	5	10 328
NÁKLADY					
501 - spotřeba materiálu					
kancelářský materiál	145	34			179
ostatní materiál	36				36
DHM	41				41
knihy, časopisy	585	511	146		1 242
pohonné hmoty	2	4			6
502 - spotřeba energie					
elektrická energie	178	28			206
pára	304	38			342
vodné, stočné	29				29
504 – prodané zboží	6				6
511 - opravy a udržování	59				59
512 - cestovné	8	2			10
513 - náklady na reprezentaci	4				4
518 - ostatní služby					
výkony spojů	38	2			40
zabezpečení JJ Trend	18				18
servis výtahu	28				28
servis výpočetní techniky	103	1			104
aktualizace softwaru	28	115			143
e-reading (e-knihy)	20				20
revize	17				17
lektorné, literární pořady	12				12
knihovnické služby		220			220
ostatní služby	66	3			69
521 - mzdové náklady					
mzdy	4 412	994			5 406
OON – zaměstnanci	26				26
OON – lektori	25			5	30
524 - zák. pojištění	1 480	334			1 814
527 - zák. sociál. náklady	126	18			144
549 - jiné ostatní náklady					
bankovní a ostatní poplatky	15				15
audit, pojištění	15				15
551 - odpisy dlouhod. majetku	47				47
CELKEM	7 873	2 304	146	5	10 328
Hospodářský výsledek	0	0	0	0	0

ZÁVĚR

ZÁVĚR

Máme za sebou složitý a těžký rok poznamenaný pandemií Covidu-19. Ani na začátku roku 2021 není světlo na konci tunelu téměř vidět. Přesto se snažíme být i z této situace pozitivní.

Naše činnost byla velice omezena, nemohli jsme našim čtenářům a čtenářkám přinášet to, na co byli zvyklí. Věříme však, že i ta omezená část naší činnosti přispěla alespoň trochu k jejich psychické pohodě. A podle chování našich čtenářů tomu tak je. Přestože byly naše aktivity z velké části ochromeny, celková návštěvnost a výpůjčky knihovních jednotek zcela jasně naznačují, že o služby knihovny je stále zájem. Věříme, že se situace obrátí k lepšímu a my všichni se začneme pomalu vracet k životu, jaký byl před pandemií.

Argentinský literární vědec a spisovatel Alberto Manguel řekl: „Kniha je svět, jímž můžeme cestovat, protože svět je kniha, kterou můžeme číst.“ Poněvadž je v současné době opravdu téměř nemožné fyzicky cestovat, je důležité si uvědomit, že i díky knihovnám, můžeme skrze knihy procestovat nejen celý náš svět, ale i mnoho jiných světů, stačí mít pouze otevřenou mysl.

Doufáme, že knihovny tu budou fungovat ještě pro mnoho a mnoho následujících generací a z veřejného života jen tak nezmizí.

Knihovna naději neztratila a zoufalství ji neoslepilo. Naopak, využila krizový rok k novým řešením a počínům. Ačkoliv se statistické výsledky snížily, knihovna neztratila na svém postavení ve městě. Udržela kontakt se čtenáři i s knihovníky ve svém regionu. Využila každou možnost pro uspokojování čtenářských potřeb v době, kdy mohla být otevřená a pořádat akce. Komunikovala a nabídla, nabízela své služby pro dospělé i pro děti v době uzavření.

Na závěr bych ráda citovala Neila Gaimana: „Pohádky jsou více než pravdivé – ne proto, že nám říkají, že existují draci, ale protože nám říkají, že draky můžeme přemoci.“

POUŽITÉ ZDROJE: INTERNÍ MATERIÁLY KNIHOVNY, STATISTICKÉ VÝKAZY KNIHOVNY